

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023–2027) väliraportti vuodelta 2023

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

Päiväys:	30.8.2023
Asianumero:	3541/02.00.00.00/2023
	Ruokavirasto
Linja, osasto ja/tai yksikkö:	Sisäiset palvelut
Hyväksyjä:	Maria Teirikko
Laatija/laatijat:	Strateginen johtoryhmä
Lisätietoja:	Ulla Poutiainen, Margit Ranta, Arja Joensuu, Minna Raunio, Stina Itkonen ja Minna Järvinen

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdon katsaus	4
2. Tuloksellisuus.....	6
3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	10
4. Toiminnallinen tehokkuus	12
5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	18
6. Tuotokset ja laadunhallinta	21
7. Allekirjoitus.....	21
Liite 1. Ruokaviraston vuoden 2023 tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteita tukevien toimenpiteiden toteutuminen siltä osin, kuin niissä on haasteita, sekä tietojärjestelmähankkeiden tilanearvio kokonaisuudessaan	22
Liite 2. Hallitusohjelman tavoitteiden toteuma.....	25
Liite 3. Ruokaviraston taloutta koskevat taulukot.....	32

1. Johdon katsaus

Viraston toimintaa leimaavat edelleen kriisit ja erityistilanteet Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan jatkuessa, koronapandemian jälkimainingeissa sekä vakavien eläin- ja kasvitautien leviessä maassamme. Nämä tilanteet ovat työllistäneet merkittävästi henkilöstöä kaikilla viraston toimialueilla ja aiheuttaneet uusia erityistehtäviä viraston toimintoihin. Toimintavuoden alkupuolella toiminnan suunnitteluun vaikutti epätietoisuus vaalituloksen ja hallitusohjelman vaikutuksista. Erityistä huolta ovat aiheuttaneet valtion taloudessa ilmenneet ongelmat sekä viraston oman taloustilanteen heikkeneminen ja siihen liittyvät riskit. Ruokaviraston rooli yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden varmistamisessa on merkittävä. Yleinen turvallisuustilanteen heikkeneminen on edellyttänyt virastolta vahvaa työpanosta valvonta- ja ruokaketjun sekä viraston oman valmius- ja varautumistilanteen vahvistamiseksi.

Viraston perustehtävien hoitamisessa ei ole ilmennyt merkittäviä ongelmia. Tulostavoitteita on pääosin edistetty ministeriön kanssa sovitulla tavalla, mutta kriiseistä ja erityistilanteista johtuen kaikkia tulostavoitteita ei pystytä saavuttamaan suunnitellusti. Toteuman heikentymiseen vaikuttaa myös työpanoksen väheneminen, mikä johtuu vuodesta 2019 lähtien jatkuneesta tiukasta rekrytointi- ja talouskurista seurausvaikutuksineen. Palvelulupaukset arvioidaan pääosin saavutettavan, mutta keskittyminen poikkeavien tilanteiden ja niihin liittyvien uusien tarpeiden hallintaan herättää yhä jatkuessaan virastossa huolta resursseista ja todellisista mahdollisuuksista varmistaa palvelukykyisyys asiakaskuntaan nähden.

Tarkasteltaessa viraston eri toimialueita nähdään mainittujen kriisien ja erityistilanteiden vaikuttavan jokaisen linjan ja toimintakokonaisuuden toimintaan ja resursseihin. Yhteisenä haasteena on myös henkilöstön jatkuva liian suuri työkuorma.

CAP27-strategiakauden toimeenpanon käynnistäminen on ollut yksi viraston merkittävimpiä tulostavoitteita. Viljelijätukien, maaseudun kehittämistukien ja markkinatukien toimeenpanotehtävät ovat käynnistyneet hyvin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti, vaikka EU- ja kansalliset säädökset valmistuivat niin myöhään, että toimeenpanolle jäi niukasti aikaa. Paine toimeenpanon onnistumiselle on ollut erittäin suuri, koska maatalouden kannattavuustilanne on edelleen heikko. Uudistuksen valmisteluun on kohdistunut myös tavanomaista suurempaa poliittista painetta. Erityisesti viljelijätukien osalta uudistuksen työmäärä toimeenpanossa on ollut valtava, koska uudelle kaudelle tuli paljon uudistuksia, mm. peltolohkojen satelliittiseurannan käyttöönotto. Tämä on merkinnyt paljon tehtävää hallintokumppaneiden ja asiakkaiden ohjeistamisessa sekä tietojärjestelmien kehittämisessä uusia menetelmiä vastaaviksi. Tietojärjestelmien kehittämisessä on noudatettu toimintamallia, jossa mm. tukihakujen avaamiseksi on toteutettu vain aivan välttämättömimmät toiminnallisuudet, mutta paljon suunnitelluista tärkeistäkin toiminnallisuuksista jää myöhemmin toteutettaviksi.

Maksajavirastotoimintaan kohdistuneissa komission tarkastuksissa ilmenneet rahoitusoikaisu-uhat on saatu minimoitua hyvän valmistelun ansiosta. Maksajaviraston tietoturvatilanne on pysynyt hyvänä huolimatta kansainvälisen turvallisuustilanteen muutoksista. Yhteisen kalastuspolitiikan ja Kemera-lainsäädännön mukaisia

seuraamustoimenpiteitä on tehty suunnitellusti. Ruokavirasto on ollut myös vahvasti mukana käynnistämässä ESR+ -vähävaraisten ruoka-apuohjelmaa.

Elintarvikeketjun viranomaisvalvontaan liittyvien tehtävien osalta ei arvioiden mukaan täysin saavuteta asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä tänä vuonna. Tähän on syynä mm. se, että resursseja joudutaan ohjaamaan erityisesti laajan lintuinfluenssaepidemian (H5N1) hoitoon. Epidemia työllistää Ruokavirastoa merkittävästi koko loppuvuoden ajan. Lisäksi kasviterveyden tehtäväalueella ovat tomaatin ruskokurttuvirus -löydökset työllistäneet virastoa runsaasti. Ukrainan sota ja Venäjän pakotteet ovat edelleen aiheuttaneet lisätöitä mm. ukrainalaisten lemmikkieläinten tuonnissa ja lisääntyneiden Venäjälle suuntautuvien kauttakuljetuserien muodossa. Suomen NATO-jäsenyys toi puolestaan uusia tehtäviä rajavalvontaan.

Elintarvikeketjun valvonnassa on vuoden alkupuoliskolla edelleen panostettu uuden lainsäädännön toimeenpanoon ja ohjeistamiseen, jossa on saavutettu hyvää edistymistä. Valtakunnallisten valvonnan painopisteiden toteutumisen ohjaus on ollut yksi keskeisistä tehtävistä. Elintarvikkeiden takaisinvedot ovat edelleen työllistäneet laajasti. Elintarvikkeiden vientiä on edistetty onnistuneesti ja elintarvikeketjun rikollisuuden torjuntaa ja etämyynnin valvonnan kehittämistä jatkettiin. Henkilöstöresurssien ja työmäärän epäsuhdan takia tehtäviä on jouduttu voimakkaasti priorisoimaan koko elintarvikeketjun valvonnan ja sen ohjauksen osalta.

Elintarvikeketjun valvontaan liittyen on meneillään useita merkittäviä tietohallintohankkeita. Useissa näissä hankkeissa ei saada kaikkia sovittuja toiminnallisuuksia toteutettua ilmenneiden resurssiongelmien takia. Merkittäviä ongelmia tietojärjestelmien toimintaan ovat aiheuttaneet myös tämän vuoden vähäiset ylläpitoon ja jatkuvaan kehittämiseen varatut resurssit. Saavutuksena voidaan kuitenkin pitää sitä, että uusi koirarekisteri saatiin yksityishenkilöiden käyttöön toukokuussa.

Ruokaviraston laboratoriot ovat pystyneet tarjoamaan eläintautien ja kasvintuhoojien diagnostiikkapalveluja ja keskeisiä laboratoriotutkimuksia palvelulupauksen mukaisesti. Epidemiat (mm. lintuinfluenssa, tomaatin ruskokurttuvirus) sekä ruokamyrkytysten selvittäminen lisäävät PCR-tekniikan ja kokogenomisekvensoinnin käyttöä, mikä lisää kustannuksia. Myös entistä tiukemmat vaatimukset mm. hometoksiinianalytiikassa vaativat lisäpanostuksia laboratorioresursseihin.

Tutkimustoiminta on välttämätön osa koko viraston toiminnan kehittämistä ja erityisesti laboratoriovalmiuksien ylläpitoa. Virastossa on käynnissä 38 ulkopuolista rahoitusta saavaa hanketta, joista suuri osa liittyy laboratorion toimintaan. Virasto on mukana useissa EU-rahoitteisissa hankkeissa ja hakemuksissa EU-hakemusten osuus on kasvanut.

Keskeinen osa riskienhallintaa ovat riskinarvioinnit. Alkuvuonna julkaistiin *Siipikarjan lintuinfluenssariski Suomessa –riskiprofiili* ja *Turkistarhojen zoonosit - riskiprofiili*, jossa oli huomioitu myös lintuinfluenssariski.

Koko viraston tasolla tarkasteltaessa haastavasta työtilanteesta suoriutuminen ja viraston taloudellisesta tilanteesta johtunut resurssien väheneminen on vaatinut viraston henkilöstöltä huomattavaa venymistä. Tilanne on jatkunut samankaltaisena vuodesta 2020 lähtien ja näkyy kasvavana kuormittumisena. Johto ja esihenkilöt ovat järjestelmällisesti

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

priorisoineet ja karsineet alun perin laajaa tehtäväkenttää, mutta kriisit ja yllättävät erityistilanteet ovat samaan aikaan kasvattaneet kuormaa vähentäen priorisoinnin vaikuttavuutta.

Henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista tiukassa resurssitilanteessa ja työmäärien kasvaessa on tuettu eri keinoin, mm. työsuojelutyö on ollut aktiivista ja siihen on osallistuttu monella tasolla ja tavoilla. Työaikasaldojen hillitsemiseksi on tehty erityistoimenpiteitä, joiden etenemistä seurataan virastotasolla. Esihenkilöille ja työyhteisölle on annettu myös räättälöityä tukea. Työterveysyhteistyö on tiivistä sekä suunnitelluissa työpaikkaselvityksissä että akuuteissa asioissa.

Toiminnan ja talouden sopeuttamista määrärahaehyksiin on jatkettu. Sisäisen budjetin suunnitellussa tasossa on alkuvuoden osalta pysytty. Kuluja on kertynyt hieman alle puolet kehyksestä ja tuloja noin kolmannes, kuitenkin vajaa miljoona euroa enemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuotena. Määrärahojen käyttöä ja tulojen kertymää seurataan tarkasti ja koko vuoden ennuste tehdään alkusyksystä. On kuitenkin huomioitava, että vuoden 2023 sisäiseen budjettiin jouduttiin käyttämään vuoden 2023 talousarviorahoitus ja vuoden 2022 sitomaton siirtyvä erä kokonaisuudessaan. Tämä aiheuttaa suuria haasteita vuodelle 2024 ja jo vuodelle 2023, ellei esitettyjä lisämäärärahoja viraston toimintaan saada.

Sisäisen budjetin hyväksyntäprosessi oli ajallisesti pitkä johtuen käytettävissä olevien määrärahojen niukkuudesta ja hyväksyntä edellytti mittavia yli 10 milj. euron sopeutuksia mm. tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen, rekrytointeihin ja muihin menoihin. Osana sisäisen budjetin rahoitusta on tulorahoitusta pyritty alkuvuonna vahvistamaan ja maksullisen toiminnan alijäämää korjaamaan. Ruokaviraston vuoden 2022 tilinpäätöskertomus sisälsi huomautuksen koskien viraston maksullisen toiminnan kannattavuutta ja VTV:lle lähetetään selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin virasto on ryhtynyt viraston maksullisen toiminnan kannattavuuden parantamiseksi.

Viraston prosesseja on tehostettu aktiivisesti ja tehtäviä ja rekrytointeja on priorisoitu ja karsittu jo useamman vuoden ajan. Virastossa on alkuvuoden ajan ollut rekrytointitauko ja mm. eläköityvien osalta on pääsääntönä ollut, että uusia rekrytointeja ei tilalle tehtäisi. Virasto on myös aktiivisesti hakenut säästöjä toimitiloista ja parhaillaankin on vireillä useita tilahankkeita yhdessä kumppanivirastojen kanssa.

Toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteita on edistetty viraston strategisissa tiimeissä ja projekteissa. Eniten haasteita on laajojen tietojärjestelmähankkeiden toteutuksessa, millä on heijastusvaikutuksia perustehtävien hoitamiseen. Viraston palkkausjärjestelmää on edelleen vakiinnutettu ja sen prosesseja hiottu tekemällä tiivistä yhteistyötä johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön edustajien kesken. Virasto valmisteli toisen vastuullisuusraporttinsa ja kestävyystyötä jatkettiin kestävä kehityksen ohjelman laatimisella. Ilmoittajansuojajärjestelmä kyettiin avaamaan virastossa lakisääteisessä määräajassa ja järjestelmää oheistettiin aktiivisesti henkilöstölle sekä viraston ulkopuolisille tahoille.

2. Tuloksellisuus

Ruokavirasto laatii vuoden 2023 toimintakertomuksen ja analysoi tulostavoitteiden toteuman osana tilinpäätöstä, joka valmistuu 28.2.2024 mennessä. Tuolloin analysoidaan myös yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteille valittujen tunnuslukujen toteuma. Tavoitteiden toteutumista ja tunnuslukujen käyttöä analyysissä tarkastellaan tarvittaessa ministeriön ja Ruokaviraston johdon välisissä tapaamisissa. Tulossopimuksen väliraportissa raportoidaan maa- ja metsätalousministeriölle (MMM) tilannetieto ja analyysi niiden tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta, joiden toteumassa arvioidaan olevan haasteita. Tulostavoitteiden ja toimenpiteiden arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa 1–5¹, mutta tietojärjestelmähankeiden arvioinnissa taulukossa 4 on käytetty VM:n kolmiportaista arviointiasteikkoa².

Tulostavoitteet ja toimenpiteet

Ruokaviraston tulostavoitteisiin liitetystä toimenpiteistä 69 % arvioidaan toteutuvan suunnitellusti (ks. taulukot 1–3), mikä on aiempia vuosia vähemmän. Liitteenä 1 on tilannetietoa niistä toimenpiteistä, joiden suunnitelman mukaisessa toteutumisessa on haasteita, sekä kaikista tulossopimukseen kytketyistä tietojärjestelmähankeista. Yhteenvedo tietojärjestelmähankeiden etenemisestä on esitetty taulukossa 4. Hallitusohjelman tavoitteisiin liittyvissä tehtävissä onnistuminen on esitetty liitteessä 2.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tulostavoitteissa osa suunnitelmista jää toteutumatta kaikissa päätavoitteissa (A1-A4) ja osatavoitteista 76 % jäänee osin toteutumatta. Voimavarojen vähenemisen takia töitä on jouduttu priorisoimaan siinä määrin, että ministeriön asettamat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet eivät viraston toimien osalta täysin toteudu. Virasto on valinnut CAP27:n toimeenpanon keskeisimmäksi toimeenpanotehtäväksi, minkä osalta on pystytty tekemään kaikkein välttämättömimmät toimenpiteet aikataulussaan.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet arvioidaan saavutettavan melko hyvin, mutta tietojärjestelmähankeiden toteumassa nähdään haasteita. Toimenpiteet voimavarojen hallintaan saamiseksi ovat pitkäjänteisiä ja haasteellisia erityisesti siitä syystä, että erilaiset akuutit eläin- ja kasvitauteihin sekä huoltovarmuuteen liittyvät tehtävät ovat vieneet vähenevistä voimavaroista suuren osan. Näin ollen tulevan toiminnan suunnitteluun, osaamisen kehittämiseen ja talouden tasapainon saavuttamiseen liittyviin tehtäviin ei riitä asiantuntijaresursseja eri linjoilta ja toimintakokonaisuuksista.

Palvelulupaukset lunastettiin pääosin, lukuun ottamatta tukihakupuolen järjestelmä uudistuksia, joissa on toteutettu vain välttämättömät toiminnallisuudet

---

¹ Tulostavoitteiden toteumien arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa 1-5 (1 = tavoitteesta on luovuttu; 2 = tavoite ei toteudu; 3 = tavoite toteutuu osittain; 4 = tavoite saavutetaan; 5 = tavoite ylitettiin).

² Vihreä = toiminta sujuu suunnitelman mukaan tai siinä on vain pieniä haasteita, jotka ovat ratkaistavissa ongelmitta; Keltainen = toiminnassa on jotain haasteita, jotka edellyttävät seuranta- tai toimenpiteitä ja jotka voivat nostaa riskitasoa; Punainen = ongelmat jo realisoituneet tai toiminta on kohdannut ison odottamattoman haasteen, mikä vaikuttaa merkittävästi etenemiseen, riskit ovat jo realisoituneet

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

tukihakujen aloittamiseksi ja muut suunnitellut toiminnallisuudet toteutetaan myöhennetyllä aikataululla (arvosana 3/5). Palvelulupausten toteumassa on näin ollen hajontaa, mutta kokonaisuudessaan tavoite saa arvosanaksi 4 (ks. taulukko 2 sekä luku 4 Toiminnallinen tehokkuus).

Taulukko 1. Tulostavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden toteuma 2021, 2022 ja 6/2023.

Tulostavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden toteutuminen	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			Toiminnallinen tuloksellisuus			Voimavarojen hallinta			Toimenpiteitä yhteensä			
	Vuosi	2021	2022	6/ 2023	2021	2022	6/2023	2021	2022	6/ 2023	2021	2022	6/ 2023
Tavoite on ylitetty (5), kpl (%)													
Tavoite on saavutettu (4), kpl (%)	37 (90 %)	33 (87 %)	19 (73 %)	14 (70 %)	31 (79 %)	15 (71 %)	11 (100 %)	4 (57 %)		60 (86 %)	52 (78 %)	34 (69 %)	
Tavoite on toteutunut osittain (3), kpl (%)	4 (10 %)	5 (13 %)	6 (23 %)	6 (30 %)	7 (18 %)	6 (29 %)		3 (43 %)	2 (100 %)	10 (14 %)	14 (21 %)	14 (29 %)	
Tavoite ei ole toteutunut (2), kpl (%)			1 (4 %)		1 (3 %)						1 (1 %)	1 (2 %)	
Tavoitteesta on luovuttu (1), kpl (%)													
Toimenpiteitä yhteensä, kpl (%)	41	38	26	20	39	21	11	7	2	70	67	49	

Taulukko 2. Ruokaviraston palvelulupausten toteuma vuosina 2021–2022 sekä arvio vuodelle 2023.

Vuosi	2021	2022	6/2023
Tavoite on ylitetty (5), kpl (%)			
Tavoite on saavutettu (4), kpl (%)	5 (100 %)	5 (100 %)	4 (80 %)
Tavoite on toteutunut osittain (3), kpl (%)			1 (20 %)
Tavoite ei ole toteutunut (2), kpl (%)			
Tavoitteesta on luovuttu (1), kpl (%)			
Toimenpiteitä yhteensä, kpl (%)	5	5	5

Taulukko 3. Tulostavoitteiden ja niihin liitettyjen toimenpiteiden arvioitu toteuma 2023 puolen vuoden toteuman perusteella. Arviointi asteikolla 1–5. Arvosanaa 1 ei annettu, joten saraketta ei ole taulukossa.

Tavoite/toimenpide	Lkm. yht. (%) kaikista)	Arvosanan 2 saaneiden lkm. (%)	Arvosanan 3 saaneiden lkm. (%)	Arvosanan 4 saaneiden lkm. (%)	Arvosanan 5 saaneiden lkm. (%)
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (A-sarja)					
Päätaavoitteet	4 (31 %)		4 (100 %)		
Osataavoitteet	21 (87,5 %)		16 (76 %)	5 (24 %)	
Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet	26 (53 %)	1 (4 %)	6 (23 %)	19 (73 %)	

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

Toiminnallinen tuloksellisuus (B-sarja)					
Päätaavoitteet	4 (31 %)		1 (25 %)	4 (75 %)	
Osataavoitteet (kohdassa B1)	3 (12,5 %)			3 (100 %)	
Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet	21 (43 %)		6 (29 %)	15 (71 %)	
Voimavarojen hallinta (C-sarja)					
Päätaavoitteet (ei osataavoitteita)	5 (38 %)		1 (20 %)	4 (80 %)	
Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet	2 (4 %)		2 (100 %)		
Päätaavoitteet yhteensä	13		5 (38 %)	8 (62 %)	
Osataavoitteet yhteensä	24		15 (62,5 %)	9 (37,5 %)	
Tavoitteet yhteensä	37		20 (54 %)	17 (46 %)	
Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet	49	1 (2 %)	14 (29 %)	34 (69 %)	
Palvelulupaus	5		1 (20 %)	3 (60 %)	1 (20 %)

Taulukko 4. Tietojärjestelmähankkeiden toteumayhteenveto 2023 puolen vuoden toteuman perusteella.

Hanke	Rahoitus	Aikataulu	Kustannukset	Tuotosten laatu	Tuotosten laajuus	Resurssit (henkilöstö)	Riskit	Hyödyt
1. Koirarekisterin viimeistely ja käyttöönotto	HO, MMM tuottavuusraha							
2. Eläinten terveydenhallinta ELTE	VM-tuottavuusraha							
3. CAP27-hanke	VM-tuottavuusraha							
4. Teknologiaympäristöjen uudistaminen, ml. hallinnonalan META III -koordinaatio	VM-tuottavuusraha							
5. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin toimijoiden luvan-, hyväksynnän- ja ilmoituksenvaraiset toiminnot ja rekisteröinnit -hanke ILMO	VM-tuottavuusraha							
6. Maksu-, raportointi- ja saatavien seurantarjestelmän uudistaminen SAMPO	VM tuottavuusraha							
7. Sähköisen asioinnin kehittäminen elintarvikeketjussa SALLI	VM tuottavuusraha							

Ruokaviraston strategian toteuman arviointi

Viraston strategian toimeenpano on jatkunut aktiivisena kaikkien kuuden päämäärän osalta, mutta aika ja tarve priorisoida viraston tehtäviä ei ole mahdollistanut kaikkien tavoitteiden

edistämistä suunnitellulla tavalla. Keväällä strategian toteutumisen arvioinnissa todettiin, että tarvetta strategian muuttamiselle ei ole.

1. Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia (arvio 4/5)

Maatalouden ja maaseudun tukemiseksi tarkoitetut edellisen ohjelmakauden 2014–2020 ja siirtymävaiheen 2021–2022 tuet on maksettu oikein ja ajallaan ja maaseudun elinvoimaisuudessa on piristymisen merkkejä. Kotimaisen ruoantuotannon kannattavuus on kuitenkin heikentynyt, syinä mm. markkinatilanteen ja Ukrainan sodan aiheuttama voimakas kustannusten nousu. Elintarvikkeiden vientiponnistelujen tukeminen on jatkunut vilkkaana. Ruokavirasto on osallistunut aktiivisesti maatalouden ja maaseudun elinvoimaisuuden kansalliseen keskusteluun ja vaikuttamiseen järjestämällä mm. maaseudun nuorten yrittäjyyttä käsitelleen webinaarin ja osallistumalla *Suomi Areena*- tapahtumaan kesäkuussa aiheella *Mistä ruokaa suomalaisille vuonna 2045?*

2. Eläimet ja kasvit ovat terveitä ja hyvinvoivia (arvio 3/5)

Vaarallisten kasvitautien leviäminen on pystytty estämään, vaikka tautitapauksia on esiintynyt. Eläintautitilanne on ollut hyvin haastava, mutta toistaiseksi vakavien eläintautitapausten torjunta on onnistunut, eikä tauteja ole asettunut Suomeen pysyvästi. Myös antibioottiresistenssitilanne eläimissä ja elintarvikkeissa säilyi hyvänä.

3. Ruoka on turvallista ja terveellistä (arvio 3/5)

Elintarvikeketjun toimijat ovat pystyneet hallitsemaan elintarvikkeisiin liittyviä riskejä ja elintarvikeeturvallisuus on pysynyt hyvänä. Virasto on vahvistanut toimiaan elintarvikeketjun rikollisuuden torjumiseksi ja takaisinvetojen hoitamiseksi. Kuluttajien mahdollisuudet valita ruokaa ravitsemussuosittelujen mukaisesti näyttävät sen sijaan heikkenevän mm. ruoan hintojen nousun ja kuluttajien taloudellisten haasteiden takia.

4. Olemme asiakas- ja palvelulähtöisiä (arvio 3/5)

Asiakkaat ovat tyytyväisiä viraston palveluihin, vaikka odotukset ovat joiltain osin suurempia kuin mihin nykyresurssein pystytään. Erityisesti palvelujen sähköistäminen edellyttää kehittämisresursseja, vaikka siinäkin on edistytty. Viestintä on aktiivista, ennakoivaa ja suunnitelmallista ja sitä ohjaavat ymmärrettävyys ja tietotarpeet. Asiakkaiden mukaan ottaminen kehityshankkeisiin on edennyt selvästi ja palvelumuotoilun systemaattisen käytön tukemiseksi on luotu asiakaskeskeisen kehittämisen malli.

5. Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää (arvio 4/5)

Tiedolla johtamiseen liittyviä tavoitteita on edistetty laatimalla tiedonohjaussuunnitelma ja pilvistrategia. Myös tietopolitiikan kehittämistarpeet on tunnistettu ja kehittäminen aloitettu. Kertyvän tiedon hyödyntämisessä on edelleen parannettavaa, ja asiasta käydään strategista keskustelua. Lisäksi tietovarannot on tunnistettu ja olemassa olevat tiedon laatu koskevat vaatimukset tai käytössä olevat standardit on koottu. Tiedon linkaaren hallintaan on laadittu virastotason koordinaatiota tukeva rakenne.

6. Opimme ja uudistumme yhdessä (arvio 3/5)

Kaikissa teemoissa (osaamisen, yhteistyön, toiminnan ja kestävän kehityksen edistäminen) on edistytty siitä huolimatta, että substanssiasiantuntijoiden aikaa ei ole ollut riittävästi projektien käytössä. Työ jatkuu pitkän aikajänteen tekemisenä ja toisaalta henkilöstölle näkyvinä konkreettisina toimenpiteinä, kuten vuorovaikutuksen kehittämisen työpaja yhteistyön teeman piirissä, henkilöstölle suunnatut osaamiskahvilat erilaisten teemojen käsittelemiseksi tai osaamiskirjastoon liittyvä valmistelutyö esihenkilöiden kanssa. Vastuullisuusraportin koostaminen koko viraston toiminnan kattavasti sekä kestävän kehityksen ohjelman valmistelutyö ovat onnistuneet hyvin resurssivajeesta huolimatta.

3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategian päätavoitteiden väliarviointi Ruokaviraston osalta on kuvattu alla. Hallitusohjelmaa edistävien hankkeiden tilannekatsaus on liitteessä 2.

Ruokavirastolle asetetuista yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteista Ruokavirastolla on tehtäviä päätavoitetasolla kaikkiin neljään. Niille asetetuista toimenpiteistä 73 % toteutuneen suunnitellusti, mutta loppujen toimenpiteiden osalta tavoitteet jäänevät saavuttamatta joko aikataulun tai toteutuksen laajuuden suhteen (ks. liite 1). Tällaisia toimenpiteitä, joiden tavoitteita ei saavutettane, on enemmän kuin aiempina vuosina (ks. taulukko 1). Kokonaisuutena arvioidaan, että kaikissa päätason tavoitteissa (A1-A4) tavoitteet jäävät saavuttamatta (arvosana 3/5), ja osatavoitteista 76 %:ssa jäädään tavoitteista (arvosana 3/5).

A1. Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat (Arvosana 3)

Ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky ovat säilyneet ennallaan, mutta paranemista on toistaiseksi vaikea osoittaa. Elintarviketurvallisuus, kasvitautitilanne ja tuotantopanosten laatu ovat säilyneet hyvällä tasolla. Eläintautien osalta meneillään oleva lintuinfluenssaepidemia aiheuttaa kasvavaa huolta. Elintarvikeketjun rikollisuuden torjunta on kehittynyt. Elintarvikevientiä on tuettu onnistuneesti. CAP-strategiasuunnitelmassa 2023–2027 on työkaluja taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden varmistamiseksi. Näiden lisäksi luonnonolosuhteet, kuten kasvukauden sääolot, vaikuttavat tuotannon onnistumiseen.

Kasvintuotantoa rasittaa alkukesän kuivuus, minkä on arvioitu pudottavan satotasoja noin 20–25 %. Ruokavirasto on onnistunut hyvin uuden lainsäädännön toimeenpanossa, ja alkuvuoden tukihaut on saatu kaikki suunnitellusti auki. Suuri työ on ollut tuensaajien ja hallintokumppaneiden koulutus ja ohjeistus. Viljelijätuissa tuli uuden kauden myötä enemmän uudistuksia kuin koskaan Euroopan Unioniin liittymisen jälkeen.

A2. Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä. (Arvosana 3)

CAP27-kauden toimeenpano on käynnistynyt. Suomen CAP-strategiaan on sisään rakennettu kestävyuden eri näkökulmien eli talouden, ekologisuuden ja sosiaalisen kestävyuden työkaluja, joiden avulla voidaan varmistaa kotimaisen tuotannon jatkuminen ja siten huoltovarmuuden turvaaminen. Toimeenpanossa on paljon tehtävää ja on ollut

välttämättömästi priorisoida tekemisiä, joten kaikkia suunniteltuja toiminnallisuuksia esim. tietojärjestelmiin ei ole voitu tehdä suunnitellussa aikataulussa, vaan ne toteutetaan myöhemmin.

A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa (Arvosana 3)

Ruokavirasto toimeenpanee Suomen uutta CAP-strategiasuunnitelmaa, jossa on useita toimenpiteitä, joilla pyritään maaseudun yritysraakenteen vahvistamiseen ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Strategiakauden vaihdos vuonna 2023 on merkinnyt suurta työmäärää virastolle, minkä takia sitä on toimeenpantu ns. MVP (*minimum viable product*) -ajattelun mukaisesti. Välttämättömät toiminnallisuudet on pystytty toteuttamaan, jotta eri tukihaut on saatu auki, mutta kaikkea suunniteltua ei ole voitu vielä toteuttaa, vaan osa siirtyy eteenpäin.

A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta (Arvosana 3)

Ruokavirasto on osana normaalia toimintaansa hyödyntänyt paikkatietoa ja pyrkinyt paikkatiedon käytön laajentamiseen. Paikkatietoja ja karttoja käytetään aktiivisesti eläin- ja kasvitautien torjunnassa. Tarpeita on kuitenkin enemmän kuin nykyisiä palveluja.

4. Toiminnallinen tehokkuus

Taulukossa 5 on esitetty viraston palvelulupausten toteuma. Taulukossa 6 on esitetty kustannukset, tuotot ja henkilötyövuodet ydintoiminnoittain sekä taulukossa 7 sähköisen tukihaun kehitykseen, laadunhallintaan ja palvelusopimusten toteumaan liittyviä tietoja. Liitteeseen 3 on koottu maksullista ja yhteisrahoitteista toimintaa koskevat tunnusluvut, rahoituslaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tietohallintoa ja muita perusrakenteita koskevat tunnusluvut. Näiden pohjalta arvioidaan, että viraston toiminnallinen tehokkuus on hyvä.

Taulukko 5. Ruokaviraston palvelulupausten toteuma-arvio alkuvuoden 2023 toteuman perusteella.

Palvelulupaus	Arvosana	Analyysi
Ruokaviraston toimintaa suunnitellaan ja kehitetään yhdessä asiakkaiden ja kumppanien kanssa. Asiakkaat ja kumppanit otetaan mukaan strategiaproessiin, palvelumuotoiluun, valvonnan yleiseen suunnitteluun, toiminnan tulosten tarkasteluun ja keskeisiin kehittämishankkeisiin.	4	Ruokavirasto on osallistanut asiakkaitaan toimintansa kehittämiseen useiden palvelumuotoilua hyödyntävien hankkeiden kautta, mm. ruokavirasto.fi:n kehittämishanke, SALLI-hanke (Sähköisen asioinnin kehittäminen elintarvikeketjussa), Eksyksissä ekstranetissä (Pikantti-extranetin käyttäjämääräyksen kartuttaminen) ja CAP27-viestinnän palvelumuotoiluprojektissa sekä useissa muissa pienemmissä projekteissa. Substanssityötä ja tutkimusta tehdään tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Tietojärjestelmien kehittämisessä hyödynnetään käyttöliittymäsuunnittelua ja operatiivisen tason palvelumuotoilua. Asiakaskeskeisen kehittämisen mallin käytäntöön viemiseksi ja palvelumuotoilun hyödyntämisen avuksi kaikkien ruokavirastolaisten käyttöön on koostettu palvelumuotoilun käytännön ohjeet ("Palvelumuotoilumetsä"). Palvelumuotoilumetsästä on viestitty ja palvelumuotoilun käyttöön on kannustettu useissa Ruokaviraston sisäisissä tilaisuuksissa, mm. Asiakkuuden aamukahveilla,

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

		asiakkuuden avoimissa perehdytyksissä sekä monessa yksittäisessä tilaisuudessa. Asiakaskeskeisestä kehittämisestä kiinnostuneille ruokavirastolaisille on myös perustettu Teams-verkosto kokemusten jakamiseen ja vertaistuen hakemiseen.
Ruokavirasto yhtenäistää ruokaketjun valvontaa ja huolehtii valvontaketjun ammattitaidosta.	4	Valvontaa on yhtenäistetty koulutuksen ja viestinnän avulla. Valvontaketjun ammattitaidosta on huolehdittu monipuolisen koulutustarjonnan kautta.
Vuoden 2022 viljelijätuet on maksettu 30.6.2023 mennessä. Joulukuun 2023 loppuun mennessä on maksettu 60 prosenttia tukivuoden tuista. Vuoden 2023 tukihakua avautuu toukokuussa.	4	Palvelulupaus on toteutunut tähän mennessä, eli vuoden 2022 loput tukimaksut on maksettu kesäkuun loppuun mennessä. Vuoden 2023 peltotukihakua avautui toukokuussa ja se vietiin läpi onnistuneesti. Syksyn 2023 maksatukset ovat valmistelussa. Toteutuksen aikataulu on kiireinen, koska täysin uutena menetelmänä tukimaksatuksiin ja hallinnon prosesseihin vaikuttaa satelliittiseurannan käyttöönotto. Tämä tarkoittaa paljon täysin uutta teknologiaa sekä hallinnolle että myös viljelijöille.
Maaseuturahaston yritysrahoituksen ja kehittämishankkeiden sekä rakennetukien hallinnointijärjestelmän toiminnot ovat asiakkaiden ja hallinnon käytettävissä. Toimijat saavat tarvitsemansa luotettavan ja ajantasaisen seurantatiedon kohtuullisessa ajassa.	3	Ruokavirasto on pystynyt toimeenpanemaan uuden CAP-kauden mukaiset yritys-, kehittämis- ja rakennetukien järjestelmät suunnitelmien mukaisesti. Työtä on uuden lainsäädännön myötä ollut paljon ja aikataulupaineet suuret, joten järjestelmien toteutuksessa on noudatettu ns. MVP (<i>minimum viable product</i>)-periaatetta, eli on toteutettu vain ne välttämättömät toiminnallisuudet, jotka on tarvittu hakujen toteuttamiseksi. Muut alkuperäiset suunnitellut toiminnallisuudet toteutetaan myöhemmin.
Virasto tuottaa riittävästi eläintautien ja kasvintuhoojien diagnostiikkapalveluja ja keskeisistä laboratoriotutkimuksista 85 % on suoritettu tavoiteajassa.	5	Eläintautien ja kasvintuhoojien diagnostiikkapalveluja ja keskeisistä laboratoriotutkimuksista yli 85 % on suoritettu tavoiteajassa.
Kokonaisarvio	4	Kokonaisuudessa arvioiden virasto on saavuttanut palvelulupauksen osatavoitteet.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden toteuma

Toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteita on edistetty viraston strategisissa tiimeissä ja projekteissa. Eniten haasteita on laajojen tietojärjestelmähankkeiden toteutuksessa.

B1. Toimintamme on asiakaslähtöistä, verkostoitunutta, vastuullista ja ennakoivaa (Arvosana 4)

Ruokaviraston johtamista, viestintää ja kansainvälistä vaikuttavuutta on kehitetty edelleen osatavoitteiden, tulossopimuksen toimenpiteiden ja Ruokaviraston palvelulupauksen mukaisesti. Asiakkaiden kuunteluun ja asiakasymmärryksen kerryttämiseen on käytössä vakiintuneet yhteistyön muodot eri substanssikonaisuuksissa.

Asiakaslähtöisyys heijastuu kaikkeen Ruokaviraston toimintaan Ruokaviraston strategian päämäärien kautta. Asiakaslähtöisyyden mittaamisen kehittämistä on jatkettu Ruokaviraston strategian ja tulossopimuksen arviointia varten. Ruokaviraston asiakaskeskeisen kehittämisen mallia on jalkautettu sisäisellä viestinnällä palvelumuotoilumetsästä mm. asiakkuuden aamukahveilla ja keväällä käynnistyneissä asiakkuuden avoimissa perehdytyksissä.

Ruokaviraston toinen vastuullisuusraportti julkaistiin keväällä ja siinä on kuvattu laajasti viraston toimia vastuullisuuden edistämiseksi. Kestävyystyötä jatkettiin kestävä kehityksen ohjelman laatimisella.

B11. Johtamisemme on tavoitteellista, yhtenäistä, sitoutunutta ja vuorovaikutteista (Arvosana 4)

Viraston johtamista arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti. Vuonna 2022 toteutettiin viraston kokonaisuutta koskeva CAF-arviointi, johon osallistuvivat laajasti viraston johto, esihenkilöt ja henkilöstö. Arvioinnin tuloksena saatiin linja- ja toimintakokonaisuuskohtaisia kehittämisalueita, joita edistetään ao. toimintayksiköissä. Arviointiryhmien puheenjohtajat ja strateginen johtoryhmä käsittelevät virastotason tuloksia ja tuloksena nostettiin esiin viisi virastotason kehittämisaluetta, jotka liittyivät strategiseen johtamiseen, linjarajat ylittävään johtamiseen, prosessijohtamiseen, tiedon parempaan hyödyntämiseen sekä osaamisen hallintaan ja johtamiseen. Toimenpiteitä näiden parantamiseksi on osin toteutettu, osin ne ovat valmisteilla. Käyttöön on mm. otettu viikoittainen työnantajavirkamiesten talous- ja rekrytointien priorisointikokous sekä säännöllinen työnantajavirkamiesten kokous. Esihenkilöiden tehostettua valmennusta ja tukea on jatkettu. Aktiivisen ja säännöllisen työyhteisöviestinnän vahvistamisesta entisestään on käytäntöön otettu johdon kyselytunnit. Strategisen johtamisen prosessia viraston vuosikellossa on täsmennetty.

Ruokaviraston organisaatiota ja prosesseja kehitetään tehostetusti soveltaen laatujohtamista sekä *Lean*-menetelmää. Organisaatiota hienosäädetään ajantasaisesti muuttuneiden tarpeiden ja toiminnasta saatujen kokemusten perusteella.

B12. Viestintämme on osa kaikkea toimintaa, suunnitelmallista ja oikea-aikaista (Arvosana 4)

Viestinnässä on panostettu EU:n maatalouspolitiikan ohjelmakauden vaihtumiseen. Viestintää on suunniteltu ennakoivasti ja muutoksista on viestitty asiakkaille ja hallintokumppaneille viraston viestintäkanavissa. Yhteistyötä on tehty keskeisten sidosryhmien kanssa ja varauduttu ennalta toimintaan vaikeissa viestintätilanteissa. Koirarekisterin käyttöönotosta on viestitty projektin eri vaiheissa. Lisäksi on saatettu loppuun ruokavirasto.fi-sivuston uudistamis- ja kehittämisprojekti (päätös kesäkuu 2023), jolla parannettiin sivuston rakennetta ja sisältöä vastaamaan paremmin käyttäjien tarpeita.

B13. Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista (Arvosana 4)

Virasto on mukana monissa kansainvälisissä EU:n rahoittamissa tutkimus ja kehityshankkeissa. Vaikuttamista tehdään myös mm. komission ja EFSA:n asiantuntijaryhmissä ja toimitelmissä. Ruokavirasto on mukana myös laajasti erilaisessa *Nordic-Baltic*-yhteistyössä.

B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti päätöksentekoa, elinkeinojen kilpailukykyä ja vaikuttavuutta (Arvosana 4)

Ruokaviraston tutkimus- ja kehittämistoiminta on strategian mukaista ja tukee asetettuja tavoitteita. Riskinarviointi ja tieteellinen tutkimus tuottavat tutkimustuloksia ja tietoja ennakoivasti päätöksentekoa varten. Alkuvuonna julkaistiin mm. raportit *Siipikarjan lintuinfluenssariskit Suomessa -riskiprofiili* ja *Turkistarhojen zoonosit - riskiprofiili*, jossa oli huomioitu myös lintuinfluenssariski. Koostumusanalytiikassa edistettiin gluteenipitoisuusmenetelmän uudistamista. Nykyinen kansainvälisesti hyväksytty menetelmä yliarvioi gluteenipitoisuutta osassa kauratuotteita.

B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti (Arvosana 3)

Tiedolla johtamisen kehitystarpeita on tunnistettu osana tiedon johtamisen ja tiedon hyödyntämisen kehittämistä. Tätä tukee työn alla oleva tietopolitiikka ja se on osa tietostrategiatyötä.

Tuottavuusraha- sekä muiden tärkeiden hankkeiden eteneminen priorisoidaan virastossa korkealle. Talousvaikeuksien vuoksi Ruokavirasto on kuitenkin joutunut tekemään priorisointia myös tuottavuusrahahankkeiden välillä, jotta tässä ajanhetkessä kriittisimmät asiat saadaan toteutetuksi.

Tietojärjestelmien ylläpidon ja jatkuvan kehittämisen kulut ovat kasvaneet huomattavasti käytettävissä olevaan kehykseen nähden. Lisämäärärahan tarve on noin kahdeksan miljoonaa euroa. Ylläpidon ja jatkuvan kehittämisen kustannuksia kasvattavat laajeneva tietojärjestelmäkokonaisuus sähköisine asiointipalveluineen sekä lainsäädännön, sen toimeenpanon, yhteentoimivuuden, teknologian kehittymisen, saavutettavuuden, varautumisen ja tietoturvan vaatimukset. Tämän lisäksi CAP27-uudistus lisää merkittävästi, arviolta noin kaksi miljoonaa euroa, vuosittaisia ylläpitokuluja uuden pakollisen monitorointijärjestelmän vuoksi. Ylläpidon ja jatkuvan kehittämisen vuosittainen lisämäärärahan tarve on siten noin 10 milj. euroa.

Mikäli ylläpitoon ja jatkuvaan kehittämiseen ei tehdä riittäviä panostuksia, rapautuu sähköisten palveluiden kokonaisuus, eikä virasto välttämättä pysty ylläpitämään digitaalisia palveluja lainsäädännön edellyttämällä tasolla. Tästä aiheutuu haittaa asiakkaille ja se kasvattaa viranomaistoiminnan riskejä myös varautumisen näkökulmasta, koska Ruokaviraston rooli yhteiskunnan kriittisten toimintojen ylläpitämisessä on merkittävä ja laaja. Samalla myös riski rahoitusoikaisuille kasvaa. On myös huomioitava, että Ruokaviraston sähköisten asiointipalveluiden kehittämisestä ja käytöstä aiheutuvat hyödyt ja kustannussäästöt kohdistuvat hallinto- ja toimeenpanorakenteen vuoksi pääasiassa muihin viranomaisiin, kuten ELY-keskuksiin, aluehallintovirastoihin ja kuntiin, ja vain pieneltä osin Ruokavirastoon itseensä.

CAP-strategiankauden toimeenpanon käynnistämisessä on digitalisaation hyödyntämistä lisätty merkittävästi. Sekä suorien tukien että maaseudun kehittämistukien hauissa on siirrytty ensimmäistä kertaa kokonaan sähköiseen hakuun. Peltotukien järjestelmään on uutena työkaluna tullut peltolohkojen satelliittiseuranta, joka mahdollistaa sen, että viljelijä voi muuttaa tukihakemusta vielä syyskuun loppuun saakka ilman, että saisi jatkotoimenpiteitä. Näin varmistetaan jokaisen lohkon tukikelpoisuus. Lisäksi viljelijöiden käyttöön on kehitetty älypuheliiniin ladattava *Vipu-mobiili*-sovellus, jonka avulla viljelijä voi lähettää tietoja hallinnolle ja tarkastella omaa tukihakemustaan.

Asiakkuustyössä on keskitytty palvelumuotoiluun ja *Leanin* edistämiseen Ruokavirastossa. Kumpikin ajattelutapa edellyttää virastolta entistä enemmän sekä viraston sisäistä että ulkoista verkostoitumista ja yhteistyötä.

B4. Ennakoimme riskejä ja varaudumme kriiseihin sekä vahvistamme palautumiskykyä häiriö- ja kriisitilanteissa (Arvosana 4)

Ruokaviraston riskienarviointi varautumisen tukena on kehitteillä. Työssä arvioidaan kansallisessa riskinarviossa olevien mahdollisten uhkamallien ja häiriötilanteiden vaikutus Ruokaviraston strategian päämäärien toteutumiseen varautumisen näkökulmasta. Tarkastelun kohteena ovat Ruokaviraston kriittisten tehtävien kriisinsietokyky ja varautumista edellyttävät suhteellisen äkillisesti kehittyvät häiriötilanteet ja uhkamallit ja mahdolliset turvallisuusympäristön muutokset.

Varautumisen kehittämiseksi ja valmiuden ylläpitämiseksi on johdon tueksi perustettu valmiustoimikunta, jonka tavoitteena normaalioloissa on Ruokaviraston varautumis- ja valmiustoiminnan järjestäminen valmistelussa siten, että toimintaa kyetään johtamaan ja hallitsemaan myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Ruokaviraston kriittiset tehtävät on määritelty. Ne ovat riippuvaisia muista toiminnoista ja sen vuoksi kunkin kriittisen tehtävän osalta arvioitiin myös kyseisen tehtävän riippuvuudet ja sidonnaisuudet. Ruokaviraston VAP-varaukset³ huoltovarmuuden tueksi on päivitetty.

Laboratoriovalmiuksia on kehitetty ja aluelaboratorioiden palveluvalmiuksia pyritään monipuolistamaan. Myös materiaalivalmiuksia ja laitteiden ylläpitoa on kehitetty. Yhteistyötä laitteiden osalta muiden tutkimuslaitosten kanssa on tiivistetty. Sopimuksissa huomioidaan laboratoriotarvikkeiden ja suojarusteiden saatavuus.

Virastossa järjestetään poistumisharjoituksia sekä pelastus- ja sammutuskoulutusta. Mahdollisiin sähkökatkoihin on varauduttu kaikissa toimipisteissä. Toimitilojen valmius ja resilienssi häiriö- ja poikkeustilanteissa on tarkistettu toiminnan jatkuvuuden ja kiinteistö- ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi sekä laadittu toimitilojen kehittämissuunnitelmia yhteistyössä kiinteistöjen omistajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Ruokavirasto on päivittänyt STUK:n kanssa puitesopimuksen. Yhteistyön pääalueita ovat elintarvikkeiden radioaktiivisuuden valvonta, varautuminen säteilyvaaratilanteisiin, toiminta säteilyvaaratilanteessa, viestintä, koulutus ja harjoitukset, yhteiset kehitys- ja valvontahankkeet ja laboratorioiden hyväksyntään liittyvä yhteistyö. Ruokavirastoon on hankittu säteilymittauslaitteistoa.

Virasto on varautumisessaan tiiviissä yhteistyössä muiden hallinnonalan ja alue- ja paikallishallinnon viranomaisten, Huoltovarmuuskeskuksen sekä muiden turvallisuusvirastojen kanssa ja osallistuu aktiivisesti valtakunnallisille ja alueellisille maanpuolustuskursseille sekä yhteisiin valmiusharjoituksiin.

---

³ Henkilövaraukset (ns. VAP-varaukset) ovat asevelvollisuuslain 89 §:ssä säädetty keino kriittisille yrityksille ja organisaatioille varata kriittistä henkilöstöä käyttöönsä myös poikkeusolojen kaltaisissa kriisitilanteissa.

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

Taulukko 6. Kustannukset, tuotot ja henkilötyövuodet ydintoiminnoittain.

	Toteuma 2022			Tavoite 2023			Toteuma 6/2023		
	Kustannukset 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kustannukset 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv	Kustannukset 1 000 €	Tuotot 1 000 €	Htv
Maatalous	20 248	689	149	18 620	568	126	11 502	308	80
Maaseudun kehittäminen	9 838	2 660	77	8 206	1 638	67	5 328	568	42
Metsätalous	546	8	6	539	9	5	305	12	3
Elinkeinokala-, riista ja porotalous	820	32	9	893	250	8	328	8	3
Elintarviketurvallisuus, josta	38 615	14 971	376	40 521	15 292	338	19 699	6 109	182
- valvonta	28 298	14 490	256	29 446	14 903	224	14 090	5 983	124
- laboratorionpalvelut ja riskinarviointi	10 317	480	120	11 075	389	114	5 609	125	58
Eläinten terveys ja hyvinvointi, josta	25 538	4 414	243	22 944	3 845	203	13 649	1 814	118
- valvonta	12 878	3 483	101	9 871	2 714	77	7 218	1 409	51
- laboratorionpalvelut ja riskinarviointi	12 660	932	142	13 073	1 131	126	6 431	405	67
Kasvintuotanto ja kasvinterveys, josta	11 318	3 982	122	12 908	4 598	123	5 603	1 464	59
- valvonta	7 624	2 872	77	8 497	3 384	75	3 606	902	37
- laboratorionpalvelut ja riskinarviointi	3 694	1 110	45	4 411	1 214	48	1 997	561	22
Tutkimustoiminta	874	445	9	1 524	626	14	676	73	6
FEAD vähäraaisten apu	222	155	3	120	120	1	12	0	0
ESR+ ⁴									
Ulkoiset IT-palvelut	2 794	2 573	35	3 617	2 352	45	1 419	899	16
Yhteensä⁵	110 813	29 929	1 029	109 892	29 298	930	58 520	11 254	508

Taulukko 7. Sähköisen tukihaun kehitykseen, laadunhallintaan ja viestintään liittyvät tunnusluvut sekä palvelusopimusten ja ulkopuolisen hankerahoituksen toteuma.

Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 6/2023	Tavoite 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Maatalous ja maaseudun kehittäminen								
Sähköinen tukihakuprosentti								
- Pinta-ala- ja eläinperusteiset tuet [1]	95	96		100	100	100	100	100
- Yritys-, hanke- ja rakennetuet 5	94	95	99	99	99	100	100	100
Yritys-, hanke- ja rakennetuki-varojen sidonnat ja maksut								
CAP-suunnitelma 2023–2027								
- Sidontaprosentti rahoitussuunnitelmasta			15	15	35	60	80	100
- Maksuprosentti rahoitussuunnitelmasta			5	5	20	40	60	80
Ohjelmakausi 2014–2020								
- Sidontaprosentti								
- Maksuprosentti sidonnoista	77	90	100	100				
- Maksuprosentti rahoitussuunnitelmasta	75	90	100	100				
Siirtymäkausi (2021–2022)								
- Sidontaprosentti	(40)	100						
- Maksuprosentti sidonnoista	(20)	35	60	60	80	100		
- Maksuprosentti rahoitussuunnitelmasta	(8)	35	60	60	80	100		

⁴ Varsinaiseen aineelliseen apuun ja siihen liittyviin tuensaajien hallintokustannuksiin käytetään Euroopan sosiaalirahaston ohjelmärahoitusta momentilta 32.30.64. Tätä ei ole huomioitu Ruokaviraston bruttotuloissa eikä -menoissa eikä tulisi siis raportoida ko. tavoitteen mukaisesti.

⁵ Ei sisällä elintarvikemarkkinavaltuutetun toimistoa eikä IT-asiantuntijapalveluiden läpilaskutusta.

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

Elpymisväline								
-Sidontaprosentti	(30)	94						
-Maksuprosentti sidonnoista	(20)	22	60	60	80	100		
Laadunhallinta ja sen kehitys								
Asiakkaiden palvelukokemus ⁶	n/a	3,09	n/a	3,55	3,6	3,6	3,6	3,6
Sähköisten palveluiden häiriöttömyys, % ⁷								
- Ruokavirasto.fi	100	99,9	100	98	98	98	98	98
- Eläinrekisteri	99,1		100	98	98	98	98	98
- Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri			99,9	98	98	98	98	98
- Oiva	99,5	100	100	98	98	98	98	98
- Ilppa			100	98	98	98	98	98
- Vipu	100	99,9	100	98	98	98	98	98
- Hyrrä	100	100	100	98	98	98	98	98
- Touko	100		99,8	98	98	98	98	98
Palvelusopimusten toteuma (%) ⁸	82,4	77,4	n/a	98	98	98	98	98
Yhteisrahoitteiset/ulkopuolisen rahoituksen tutkimus- ja kehittämishankemukset (kpl)	20	29	25	20	20	20	20	20
- joista hyväksytyt rahoituspäätökset (kpl)	12	21	10	10	10	10	10	10
Viestintään liittyviä tunnuslukuja								
Vuorovaikutus ja viestintä, sisäinen (VM Baro)	3,49	3,52	n/a	3,31	3,31	3,31	3,31	3,31
Ruokavirasto.fi-sivusto			n/a					
- Saavutettavuusarvosana (max 100) ⁹	79,6	76	n/a	85	90	92	93	94
- Sivustolla kävijä saa tarvitsemansa tiedon kokonaan tai osittain (%)	64	61	n/a	69	70	70	70	70
<i>Taulukko jatkuu ed. sivulta</i>								
Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 6/2023	Tavoite 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
PR Barometer -viestintätutkimus								
- Median yleinen tyytyväisyys yhteistyöhön (1–10)	7,96	7,75	n/a	7,75		7,75		7,75
- Organisaation maine (1–10)	8,07	7,9	n/a	7,9		8		8
- Luotettavuus (1–10)	8,27	8,57	n/a	8,57		8,57		8,57

Viraston laatutyön osalta linjojen ja toimintakokonaisuuksien johdon katselmukset vuodelta 2022 on vedetty yhteen ja niistä on tunnistettu yhteisiä kehittämiskohteita. Näitä olivat:

1. Talouden seurannan ja kustannuslaskennan osaamisen parantaminen linjoilla ja toimintakokonaisuuksissa
2. Tunnuslukutyön yhteinen edistäminen
3. Henkilöstön työkyvyn varmistaminen resurssien niuketessa ja tehtävien lisääntyessä
4. Henkilöstön koulutustietojen dokumentoinnin parantaminen

⁶ Mitataan pikapalautekyselyinä strategisesti tärkeissä palveluissa vuodesta 2022 lähtien, arviointiasteikko 1–4

⁷ Tarkoitetaan taulukossa lueteltujen sähköisten palveluiden todellista, teknistä käytössä oloaika suhteessa tavoiteltuun 24/7 käytössä oloaikaan (%). Tekniseen käytössä oloaikaan ei sisälly joka yö tapahtuvaa järjestelmien uudelleen käynnistyksestä aiheutuvaa katkoaika. Teknistä tukea tarjotaan normaalin työajan puitteissa.

⁸ Ulkoisten asiakasvirastojen palvelusopimuksissa suunniteltu Ruokaviraston tuottama htv-määrä verrattuna toteumaan

⁹ Saavutettavuusarvosanan alenema johtuu mitaamisen muuttumisesta ja tarkentumisesta.

Toimenpiteet näiden kehittämiskohteiden korjaamiseksi on aloitettu. Vuonna 2022 toteutetun CAF-arvioinnin kehittämiskohteiden edistämistä on jatkettu. Toteumasta raportoidaan tarkemmin toimintakertomuksessa.

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukossa 8 on esitetty henkilöstön rakennetta ja osaamista sekä toimitilojen tehokkuutta kuvaavia tunnuslukuja. Kaikkia tietoja ei ole saatavilla, mm. VMbaro-työtyytyväisyyskysely toteutetaan syksyllä, samoin henkilöstön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely.

Voimavarojen hallinnan tulostavoitteiden arviointi

C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä (Arvosana 4)

Ruokaviraston henkilöstön osaaminen on korkeatasoista ja monipuolista. Asiantuntijuuden arvostus on sekä organisaation sisällä että ulkopuolella hyvällä tasolla. Henkilöstön työn sujuvuutta tuetaan sekä panostamalla esihenkilötyöhön että tarjoamalla yhteisiä käytäntöjä ja palveluita. Henkilöstön työhyvinvointi on kokonaisuutena kohtalaisen hyvällä tasolla ja siihen panostetaan paljon työkykyjohtamisen laajan palveluvalikoiman ja esihenkilötyön kautta. Erityisenä fokusalueena on ollut mm. työaikasaldojen tasoittaminen kohdistetuilla käytännöillä varhaisen tuen keskusteluihin liittyen. Työyhteisön ilmapiiriä ja yhteistyötä on edelleen kehitetty esimerkiksi määrittämällä työnteon hyviä käytäntöjä.

Tehtäviä on priorisoitu ja karsittu, mutta edelleenkin viraston tehtävien määrä on jatkuvasti liian suuri verrattuna henkilöstövoimavaroihin. Henkilöstön työkuorman ohella viraston sisäisissä kyselyissä on tullut esille myös henkilöstön psykososiaalinen kuormitus, mikä on myös hyvä huomioida arvioitaessa henkilöstön suoriutumista, työssä jaksamista ja osaamisen tasoa. Tästä näkökulmasta henkilöstön osaamisen, onnistumisen ja työhyvinvoinnin voidaan katsoa kokonaisuutena olevan kohtalaisen hyvällä tasolla.

Taulukko 8. Henkilöstön rakennetta, hyvinvointia ja osaamista sekä toimitilatehokkuutta koskevat tunnusluvut (toteuma 2021–2022 sekä ennuste kehityssuunnasta 2023).

Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Ennuste 6/2023	Tavoite 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Henkilöstön rakenne								
Henkilöstömäärä, henkilötyövuotta, josta	998	1035,7	511	937	927	917	907	897
- toimintamenomomentilta palkatut (htv) ¹⁰	977,2	1035,7	511	914	904	894	907	897
Muilta TA-momenteilta palkattu	0,8	0	0	0	0	0	0	0

¹⁰ Teknisen avun resurssit vuonna 2022: verkostopalvelut 8,5 htv ja Maaseutulinjan omat 13 htv. Rahoituskauden 2022–2025 teknisen avun määrästä ja jakautumisesta eri toimijoiden kesken ei ole vielä päätöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

Henkilöstömäärä, naiset / miehet (%)	70/30	70/30	(70 /30)	(70 /30)	(70 /30)	(70/30)	(70/30)	70/30
Osa-aikaisen henkilöstön osuus (%) ¹¹	5	5,4	4,9	7	7	7	7	7
Hyvinvointi ja osaaminen								
Työtyytyväisyys								
Työtyytyväisyysindeksi (VM Baro, 1–5)	3,61	3,68	n/a	3,65	3,7	3,75	3,75	3,75
Työyhteisöindeksi (VM Baro, 1–5)	3,95	4,01	n/a	3,9	3,9	4	4	4
Johtajuusindeksi (VM Baro, 1–5)	3,49	3,5	n/a	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7
Innovointikyvykykyys (VM Baro, 1–5)	3,8	3,7	n/a	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8
Työnantajakuva ja arvot (VM Baro, 1–5)	3,75	3,86	n/a	3,5	3,5	3,6	3,6	3,7
Sairauspoissaolot, tpv/htv	8	10,6	10,2	8	8	8	7	7
Terveyspäiväprosentti ¹²	96,8	95,8	95,9	95,9	95,9	95,9	95,9	96
* Koulutustaso, indeksiluku (Tahti 1–8)	6	6	n/a	6	6,1	6,1	6,1	6,1
*"Voin oppia ja uudistua työssäni" (VM Baro, 1–5)	3,95	3,92	n/a	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Henkilökierrossa olleiden määrä (osuus henkilöstöstä %)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Strateginen henkilöstösuunnitelma (itsearviointi)	1	1	1	4	4	4	4	5
Muut								
Toimitilatehokkuus, toimisto ¹³	15	15	n/a	15	15	15	15	15

Viraston strategista henkilöstösuunnittelua tehdään kahdella tasolla - sekä jatkuvaluonteisena operatiiviseen henkilöstösuunnitteluun kytkettynä että pitkän aikajänteen kehitystä tarkastelemalla. Pitkän aikavälin strategista henkilöstösuunnittelua työstetään johdon yhteisten linjausten mukaisesti. Suunnittelun ja osaamisnäkökulman tueksi viraston tehtävien priorisointia on tarpeen edelleen tarkistaa ja terävöittää sekä linjojen ja toimintakokonaisuuksien sisällä että virastotasolla.

Osaaminen virastossa on laaja-alaista johtuen sekä viraston laajasta tehtäväkentästä että viraston asiantuntijoiden pitkästä ja monipuolisesta kokemuksesta. Viraston koko henkilöstön osaamisen kartoittaminen olisi tarpeellista, mutta nyt resursseja on täytynt priorisoida toisin, ja näin ollen toistaiseksi on sovittu tehtäväksi yhden toimintakokonaisuuden osaamiskartoitus, joka voi toimia pilottina ja pohjatyönä virastotasoiseen osaamisen hallinnan konseptoinnissa, kun resurssit sen myöhemmin mahdollistavat.

Kokonaisarvio tavoitteesta on 4 katsottuna tavoitteen sisällön ja kokonaistilanteen sekä henkilöstövoimavaroihin kohdistuvan tehtäväkuorman näkökulmasta, vaikkakin tavoitteeseen liittyvien monien osa-alueiden ja projektien joukossa on vielä linjaus- tai resursointisyistä valmistelussa olevia toimenpidealueita. Virastossa ei nykytilassaan ole riittävästi resursseja toteuttaa kaikkia tarpeellisia suunnittelu- ja kehittämistoimenpiteitä, sillä monet toimenpiteet vaativat virastotasoisia resursseja, työryhmiä ja projektiasiantuntijoita sekä yhteisistä toiminnoista että substanssista.

C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan (Arvosana 3)

11 Osuudet aktiivisista sopimuksista

12 Laskenta: Mittari on niiden työpäivien % -osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä. Mittari on: 100,0 % - (sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

13 Senaatin HTH-järjestelmän tieto toimistotiloja koskien. Puolivuotistietoa ei ole saatavilla.

Uuden CAP-kauden käynnistyminen on toteutunut hyvin, mutta tekemistä on ollut liikaa resursseihin nähden. Maksullisen toiminnan hintoja on korotettu ja virastossa on aloitettu maksullisen toiminnan hanke. Viraston tiukka talous- ja rekrytointikuri tarkoittaa sitä, että uusia ja vanhoja tehtäviä tehdään pienemmillä resursseilla. On ollut välttämätöntä priorisoida tekemisiä, joten kaikkea suunniteltua ei ole voitu toteuttaa. Kustannusten kasvuun vaikuttavat myös ulkoapäin tulevat paineet, mm. sähkön hinnan kehitys sekä pakettien ja näytteiden lähetys- ja kuljetuskustannusten voimakas kasvu ja sopimusmuutokset. Sisäisessä budjetissa on jouduttu sitomaan viraston koko sitomaton siirtyvä erä.

C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty (Arvosana 4)

Ruokavirasto osallistui aktiivisesti kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimus- ja kehittämishankehakuun ja hankevalmistelutyöhön. Virasto menestyi tutkimushankehauissa hyvin, tehostaen hankehakuprosessia ja kasvattaen näin TK-rahoitusta. EU-rahoituksen osuus kasvoi edelleen aiemmista vuosista (hakemuksista 36 %).

C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä (Arvosana 4)

Virasto kehittää toimitilojaan pitkäjänteisesti ja aktiivisesti sekä omina hankkeinaan että yhteistyössä muiden virastojen kanssa. Työn tekemisen tapojen muututtua ja tilatarpeen vähennyttyä työtä on tehty tehostetusti erityisesti konkreettisten säästöjen saamiseksi. Virasto on hyödyntänyt laajasti toimitilojen yhteiskäyttöisyyttä ja on mukana useissa valtion virastotalohankkeissa yhteiskäyttöisyyden ja muun toiminnan kehittämisen näkökulmasta. Laajoja vireillä olevia hankkeita ovat mm. suunnitelma sijoittaa Viikin toimipisteeseen Ruokaviraston lisäksi Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Suomen ympäristökeskuksen toimistohenkilöstö sekä Oulussa Luken ja Ruokaviraston laboratorioita koskeva yhteishanke. Kaikkia toimitiloja kehitetään vastaamaan uusia työntekemisen tapoja ja tilojen suhteen huomioidaan myös kestävä kehitys. Kokonaisuutena Ruokaviraston toimitilatehokkuutta voidaan pitää hyvänä.

Ruokaviraston kansalliseen hankintastrategiaan perustuvia toimintasuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on viety eteenpäin ja sovittu toimenpiteiden priorisointijärjestyksestä loppuvuodeksi. Erityisesti on keskitytty arvioimaan pienhankintojen nykyistä keskitetympää toteutusmallia, josta seuraisi muutos viraston toimintamalliin tavoitteena parantaa hankintatoimen kustannustehokkuutta ja saavuttaa säästöjä. Vaihtoehtoisia malleja käydään läpi parhaillaan. Organisaatorajat ylittävää hankinta- ja talousasiantuntijoiden tiivistä yhteistyötä on jatkettu ja hankintatoimen ohjausta ja koulutusta tehostettu edelleen.

C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista (Arvosana 4)

Virasto on ollut aktiivisesti mukana paikallis- ja aluehallinnon kehittämisessä ja tätä työtä jatketaan loppuvuonna hallitusohjelmassa olevien linjausten edetessä suunnittelu- ja valmisteluvaiheeseen.

6. Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotokset ja laadunhallinta arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

7. Allekirjoitus

Helsingissä 30.8.2023

Maria Teirikko
Hallintojohtaja, pääjohtajan sijaisena

Allekirjoitettu sähköisesti

Liite 1. Ruokaviraston vuoden 2023 tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteita tukevien toimenpiteiden toteutuminen siltä osin, kuin niissä on haasteita, sekä tietojärjestelmähankkeiden tilannearvio kokonaisuudessaan

Taulukon s 1/3 Tavoitteeseen liittyvä toimenpide	Tulostavoite, johon vaikuttaa	Arvosana	Analyysi, jos arvosana on eri kuin 4
1. Ruokavirasto huolehtii uuden lainsäädännön toimeenpanosta ja ohjeistamisesta	A1-A4	3	Uuden lainsäädännön toimeenpano ja yrittäjien ja hallintokumppanien ohjeistaminen on ollut varsin työlästä vaatien paljon resursseja. Osin uuden lainsäädännön toimeenpanossa ja ohjeistamisessa ollaan myöhässä johtuen resurssien vähäisyydestä.
1.1 Virasto ohjeistaa ja kouluttaa viranomaisia ja toimijoita koskien uuden lainsäädännön toimeenpanoa.	A1-A3	3	Ruokavirasto on alkuvuonna ohjeistanut ja kouluttanut toimijoita ja viranomaiskumppaneita pääosin suunnitelman mukaisesti. Joidenkin lainsäädäntökokonaisuuksien osalta ollaan kuitenkin myöhässä aikataulusta. Työtä on ollut paljon. Mm. eläintauti-, eläinten hyvinvointi-, Luomu- ja lannoitelainlainsäädäntö ovat juuri uudistuneet. Myös viljelijätukien osalta tukijärjestelmä muuttui merkittävästi, mm. uuden satelliittiseurannan käyttöönoton takia. Kaikissa maksajaviraston toiminnoissa (viljelijätuet, maaseudun kehittämistuet, markkinatuet ja varainhoito) on käynnissä suuret it-järjestelmien uudistukset. Maaseudun kehittämistuissa ja suorissa tuissa on siirrytty kokonaan sähköiseen tukihakuun.
1.3 Varaudutaan uuden eläinten hyvinvointilainsäädännön toimeenpanoon, parannetaan lainsäädännön valvontaa ja edistetään videovalvonnan käyttöä teurastamoiden omavalvonnassa. (HO)	A17	3	Uuteen eläinten hyvinvointilain toimeenpanoon on varauduttu suunnitelmien mukaisesti. Videovalvonnan käyttöönotto teurastamoissa ei kuitenkaan ole edennyt.
4.4 Virasto edistää antibioottien vähäistä käyttöä jatkamalla mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallisen toimintaohjelman (AMR-NAP) kehittämistä ja toimeenpanoa, kehittämällä mikrobilääkkeiden eläinlajikohtaisen käyttötiedon keruuta ja avustamalla ministeriötä tarvittaessa kansainvälisessä (ml. EU) mikrobilääkeresistenssin torjuntatyössä. (HO)	A17	3	Antibioottiresistenssin torjuntatyötä on jatkettu, mutta työ ei ole edennyt tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti käyttösuositusten valmistelussa on viivettä. Eläinlajikohtaisten antibioottien käyttötietojen keruuta varten on kehitetty uusi tietojärjestelmä. EU:n komissiolta on saatu rahoitusta tiedonkeruun kehittämiseksi yhdessä Fimean ¹⁴ kanssa.
5.1 Ruokavirasto on aktiivisesti mukana EU:n menekinedistämispolitiikan ja	A12	3	Laatujärjestelmien ja menekinedistämispolitiikan aktiivista kehittämistyötä EU:ssa ei ole meneillään, mutta Ruokavirasto on valmis olemaan mukana tarpeen vaatiessa.

¹⁴ Fimea eli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

laatujärjestelmiä koskevan politiikan uudistamisessa.			
---	--	--	--

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

<i>Taulukko jatkuu (s. 2/3)</i> Tavoitteeseen liittyvä toimenpide	Tulostavoite, johon vaikuttaa	Arvo sana	Analyysi, jos arvosana on eri kuin 4
6.2 Ruokavirasto varmistaa, että tietojärjestelmien tekniset mahdollisuudet ja sisältö täyttävät EU:n edellyttämät ja kansallisesti sovitut vaatimukset hallinnon, seurannan, raportoinnin ja valvonnan osalta rahoituskaudella 2014–2022, siirtymäkaudella 2021–2022 (huomioiden erikseen siirtymäkauden varat ja elpymisvarat) sekä CAP 2027 -suunnitelman toimeenpanon vuonna 2023	A3, B2	3	Ruokavirasto on parhaan kykynsä mukaan pyrkinyt varmistamaan, että tietojärjestelmät ovat siinä kunnossa, että rahoituskausien ohjelmat voidaan toimeenpanna tuloksellisesti. Toimeenpanossa on resurssitilanteen takia sovellettu ns. MVP (<i>minimum viable product</i>) -periaatetta, eli on toteutettu joka vaiheessa vain välttämättömät toiminnot. Toistaiseksi se ei ole haitannut toimijoiden toimintaa.
6.4 Ruokavirasto käynnistää selvityksen saamenkielisen tukihaun rakentamismahdollisuutta tietojärjestelmään /tietojärjestelmiin ja siihen liittyviä kustannuksia (Hyrrä).	A33	2	Ruokavirasto ei ole vielä käynnistänyt saamenkielisen tukihaun selvitystä, koska CAP-toimeenpano on vienyt alku vuonna todella paljon resursseja ja toimeenpanon onnistuminen on priorisoitu.
12. Ruokavirasto varmistaa tuottavuusrahahankkeiden sekä muiden strategisten kehittämishankkeiden etenemisen	B3	3	Tuottavuusraha- sekä muiden tärkeiden hankkeiden eteneminen on priorisoitu korkealle. Talousvaikeuksien vuoksi Ruokavirasto on kuitenkin joutunut tekemään priorisointia myös tuottavuusrahahankkeiden välillä, jotta tässä ajanhetkessä kriittisimmät asiat saadaan toteutetuksi.
12.1 Käynnissä olevat erillisrahoitusta saaneet tietojärjestelmähankkeet			
12.1.1 Koirarekisterin viimeistely ja käyttöönotto (HO) (MMM-tuottavuusraha)	B3	3	Koirarekisteri saatiin käyttöön, mutta aikataulusta myöhässä. Ammattimaisen koiranomistuksen osalta (Y-tunnuksellisten) rekisteri otetaan käyttöön syksyllä. Viranomaisosion valmistuminen siirtyy marraskuulle.
12.1.2 Eläinten terveydenhallinta ELTE (VM-tuottavuusraha)	B3, C3	3	ELTE-hanke on kolme vuotta myöhässä alkuperäisestä aikataulusta. Eläintautien hallinnan tietojärjestelmä on saatu valtakunnallisesti käyttöön. Toiminnallisuuksia on jouduttu karsimaan ja järjestelmää jatkokehitetään vuonna 2023. Eläinten lääkitsemisen tietojärjestelmäosion jatkokehitys on vielä käynnissä, eikä kaikkia toiminnallisuuksia ole vielä käytössä. Lakisäateisen eläinten terveysvalvonnan sähköinen hallinnointi ei toteudu hankkeen toteutusaikana.
12.1.3 CAP27-hanke (VM-tuottavuusraha)	B3	3	CAP27-tuottavuushanke on edennyt kohtuullisesti suunnitelmien mukaan, mutta tekemistä on paljon ja viimeiset yksityiskohdat lainsäädännöstä tulivat niin myöhään, että joidenkin toiminnallisuuksien toteutusta on jouduttu siirtämään eteenpäin. Poliittinen keskustelu maksuaikatauluista häiritsi jonkin verran hankkeen suunnittelua ja toteutusta keväällä.
12.1.4 Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin toimijoiden luvan-, hyväksynnän- ja ilmoituksenvaraiset toiminnot ja rekisteröinnit -hanke ILMO (VM-tuottavuusraha)	B3	4	Teknologiaympäristön uudistamishanke on edennyt toistaiseksi uuden aikataulun mukaisesti. Käyttöpalvelutoimittajan töiden viivästymisen vuoksi, Ruokaviraston töihin käytettävä aika on kuitenkin minimaalinen. Tämän vuoksi hankkeen aikataulua arvioidaan uudelleen elokuussa, jotta kriittisten järjestelmien jatkuvuus voidaan turvata tilanteissa, joissa suunniteltu aikataulu tulee liian riskialttiiksi.

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

<i>Taulukko jatkuu (s. 3/3)</i> Tavoitteeseen liittyvä toimenpide	Tulostavoite, johon vaikuttaa	Arvo sana	Analyysi, jos arvosana on eri kuin 4
12.1.5 Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin toimijoiden luvan-, hyväksynnän- ja ilmoituksenvaraiset toiminnot ja rekisteröinnit -hanke ILMO (VM-tuottavuusraha)	B3	3	ILMO-hanke on laajuudeltaan jäämässä alkuperäistä suunnitelmaa suppeammaksi. Vuonna 2023 tehtiin päätös, että sähköistä asiointipalvelua ei toteuteta hankkeessa lainkaan. Hankkeessa keskitytään ELITE-järjestelmän keskeisimpien toiminnallisuuksien siirtämiseen ELTE-järjestelmään. Hankkeessa on toteutettu ensimmäisen osan viranomaistoiminnallisuuksia.
12.1.6 Maksu-, raportointi- ja saatavien seuranta -järjestelmän uudistaminen SAMPO (VM-tuottavuusraha)	B3	4	Mylly-hanke (ent. Sampo-uudistamishanke) on edennyt suunnitelman mukaisesti.
12.1.7 Sähköisen asioinnin kehittäminen elintarvikeketjussa SALLI (VM-tuottavuusraha)	B3	3	Salli-hanke on vaatinut laajaa ja kokonaisvaltaista suunnittelua ja on johtanut hankkeen vaiheistukseen, pilkkomiseen ja jatkuvaan priorisointiin. Osakokonaisuudet ovat edistyneet alkuperäistä suunnitelmaa hitaammin johtuen mm. moninaisista vaatimuksista ja riippuvuuksista, resurssivajeesta sekä siitä, että muut rinnakkaiset projektit ja tekninen päivitys tarvitsevat samoja resursseja.
12.3 Tiedonhallintalain mukaiseen lausuntomenettelyyn esitettävät hankkeet			
12.3.1 CAP27 vaihe 2	A3, B3	4	CAP27-tuottavuushankkeen vaihe 2 on käynnistynyt uudella tuottavuusraha hakemuksella. Väliraportointihetkellä ei ole vielä päätöksiä, miten hanke saa rahoitusta jatkossa.
13 Ruokavirasto tehostaa toimintaansa, pienentää kustannuksia ja vahvistaa tuloja.	C1, C2, C4 ja C5	3	Maksullisen toiminnan hintoja on korotettu ja virastossa on aloitettu maksullisen toiminnan hanke. Tiukka talous- ja rekrytointikuri tarkoittaa sitä, että uusia ja vanhoja tehtäviä tehdään pienemmillä resursseilla. Kustannusten kasvuun vaikuttavat myös ulkoapäin tulevat kustannuspaineet, mm. sähkön hinnan kehitys ja pakettien lähetys- ja kuljetuskustannusten voimakas kasvu sekä sopimusmuutokset.
13.1 Virasto jatkaa sopeutustoimenpiteitä suunnitelmallisesti siten, että sitomaton siirtyvä määräraha on kehyskaudella vähintään 6 milj. euroa. Arvio siirtyvän erän määrästä on esitetty Ruokaviraston rahoituslaskelmassa (liite 2). Sopimuskaudella mm. priorisoidaan tehtäviä, kehitetään prosesseja, haetaan keinoja kasvattaa tuloja ja tarkastellaan maksullisen toiminnan kustannuksia. Erityisesti tarkastellaan tietojärjestelmien ylläpitomenojen kasvun johdosta tarvittavia toimenpiteitä.	C1, C2, C4 ja C5	3	Toimenpiteinä on tehty ainakin toiminnan mukauttamista, priorisointia ja tehtävien karsimista, tarkkaa henkilöstöbudjettisuunnittelua sekä tiukkaa rekrytointikuria sekä mm. maksullisen toiminnan projektin käynnistäminen osaamisen lisäämiseksi ja toimintatapojen yhtenäistämiseksi. Maksullisen toiminnan hankkeessa käydään läpi mm. kustannuslaskenta ja hinnoittelu, lisätään tietoutta kustannuksista ja eri kululajien ja kustannuserien vaikutusta ja sen yhteydessä keskustellaan myös mahdollisuuksista viraston tulopohjan vahvistamiseksi uusilla toimenpiteillä. Lisäksi hintoja on korotettu ja mm. <i>Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää</i> -strategiatiiimissä selvitetään, miten kaupallistetaan Ruokaviraston tietoa. Vaikka toimenpiteitä on tehty, ei 6 milj. euron sitomattomaan siirtyvään erään päästä. Väliraportin rahoituslaskelmalla esitetään realistinen euromäärä siirtyvään erään.

Liite 2. Hallitusohjelman tavoitteiden toteuma

Vuoden 2023 rahoitus:

Eläinsuojeluasiamiehen viran perustaminen (HO 2019)	100 000
Eläintautien torjuntaa edistävä tiedotus, koulutus ja varautuminen sekä rekisterien kehittäminen (HO 2019)	300 000
Elintarvikeviennin edistäminen (HO 2019)	1 000 000
Harmaan talouden torjunta (HO-rahoituksen jälkeinen työ)	

Eläinsuojeluasiamiehen viran perustaminen (100 000 €)

Eläinsuojeluasiamiehen resurssit lisääntyivät uuden asiantuntijan aloitettua määräaikaisessa virassa keväällä. Toimintavuonna on edistetty aktiivisesti yhteiskunnallista keskustelua eläinten hyvinvoinnista, etenkin uudesta eläinten hyvinvointilaista ja sen nojalla uudistettavista asetuksista. Eläinsuojeluasiamiehen sosiaalisen median viestintää ja verkkoviestintää laajennettiin. Lisäksi viestintää eläinsuojeluasiamiehen toiminnasta lisättiin ja julkaistiin toimintakooste vuosien 2020–2022 toiminnasta. Keskustelun edistämiseksi ja tutkitun tiedon jakamiseksi käynnistettiin podcast-sarjan tuotannon hankintakilpailutus yhteistyössä Eläinten hyvinvointikeskuksen kanssa. Sidosryhmäkeskustelua vahvistettiin ja eläinten hyvinvointitietoa jaettiin osallistumalla esittelypisteellä *Okra-maatalousnäyttelyyn* hallinnonalan yhteisosastolla.

Vuonna 2023 on jatkettu tilaisuuksien järjestämistä, joiden avulla nostetaan esiin tärkeimpiä eläinten hyvinvointikysymyksiä, edistetään toimijoiden välistä yhteistyötä, haetaan ratkaisuja ja välitetään tutkittua tietoa. Webinaarisarja tuotantoeläinten hyvinvoinnista käynnistyi *Nautojen hyvinvointi* -webinaarilla, joka keräsi yli 200 kuulijaa eri sidosryhmistä. Webinaarit järjestetään yhteistyössä Eläinten hyvinvointikeskuksen kanssa.

Eläinsuojeluasiamies toimii kansallisissa eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnissa pysyvänä asiantuntijana, osallistuu neuvottelukuntien kannanottojen ja lausuntojen laatimiseen sekä Suomen neuvottelukuntien edustajana *Euroopan eläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien foorumin EuroFAWC:n* kokoukseen. Seura- ja harrastuseläinten sekä tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnat julkaisivat kannanoton pysyvän eläinasiavaltuutetun viran perustamisesta. Lisäksi asiamies toimi porsaiden kirurgisesta kastroatiosta luopumista valmistelevalle työryhmän jäsenenä. Työryhmän raportti julkaistiin heinäkuussa. Eläinsuojeluasiamies on antanut säännöllisesti lausuntoja säädösehdotuksista ja hankkeista pyrkien edistämään eläinten hyvinvoinnin huomiointia ministeriöiden ehdotuksissa ja hallituksen esityksissä.

Koko eläinsuojeluasiamiehen kauden alustava arviointi

Nykyisen määräaikaisen viran aikana (2020–2023) eläinsuojeluasiamies on järjestänyt viisi seminaaria, webinaaria tai pyöreän pöydän keskustelua, joissa kymmenet asiantuntijat ovat jakaneet ajankohtaista tietoa eläinten hyvinvoinnista, ja joihin on osallistunut yhteensä satoja kuuntelijoita. Tilaisuuksilla on välitetty tutkittua tietoa eläinten hyvinvoinnista ja eläinten pidon ja kohtelun hyvistä käytännöistä. Tapahtumien vaikuttavuutta on tuettu julkaisemalla esitysten tallenteet katsottavaksi verkossa. Pyöreän pöydän keskustelut ovat tuoneet sidosryhmät yhteen kertomaan näkemyksiään ja kuulemaan muita sekä tarjonneet hallitun foorumin näkemysten vaihdoille.

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

Eläinsuojeluasiamies on tavannut toimikautensa aikana kymmeniä järjestöjen edustajia, tutkijoita, viranomaisia, päätöksentekijöitä ja muita asiantuntijoita, toteuttanut vierailuja sekä kuullut eri sidosryhmien näkemyksiä järjestämässään tilaisuuksissa. Useiden tahojen kuuleminen ja eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnissa toimiminen tuovat ainutlaatuisen mahdollisuuden muodostaa laaja kokonaiskuva eläinten hyvinvoinnista sekä ajankohtaisista tarpeista hyvinvoinnin parantamiseksi. Eläinsuojeluasiamies on edistänyt aktiivisesti yhteiskunnallista keskustelua eläinten hyvinvoinnista kymmenien kirjoitusten, esitysten ja medialausuntojen sekä sosiaalisen median kanaviensa kautta. Pyrkimyksenä on tuoda esiin tutkittuun tietoon pohjautuvia näkökulmia, tukea rakentavaa keskustelua sidosryhmien välillä ja ehkäistä keskustelun polarisoitumista.

Eläinsuojeluasiamies on antanut virkakauden aikana kymmeniä lausuntoja eläinten hyvinvointiin liittyvistä hallituksen esityksistä, asetusluonnoksista, kansalaisaloitteista, ohjeista ja hankkeista sekä ollut eduskunnan valiokuntien kuultavana. Lausuntojen ja kuulemisten avulla eläinsuojeluasiamies on tuonut tutkittua tietoa eläinten hyvinvoinnista päätöksentekijöille. Eläinsuojeluasiamiehen näkemyksiä on hyödynnetty lainsäädännön ja asiakirjojen valmistelussa. Eläinsuojeluasiamies on julkaissut yhteistyössä Eläinten hyvinvointikeskuksen kanssa politiikkasuosituksen keskeisistä eläinten hyvinvoinnin edistämisen keinoista, tuoden viestiä päätöksentekijöille ajankohtaisista hyvinvoinnin parantamisen kysymyksistä. Eläinsuojeluasiamies tapasi puolueiden eduskuntaryhmiä suosituksen tiimoilta.

Riippumattomana, eläimen etua edistävänä viranomaisena eläinsuojeluasiamies on ainutlaatuinen, mutta vakiintunut viranomaistoimija Suomessa. Se on tutkimustietoon nojaava neutraali taho, joka toimii yleisellä tasolla eläinten hyvinvoinnin parantamiseen liittyvän tiedon lisääjänä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, poliittisessa keskustelussa ja lainsäädännön valmistelussa.

Eläinten hyvinvointi on Suomessa keskeinen arvo, monet käytäntömme ovat edistyneitä ja eläinten hyvinvointi on tärkeä kysymys kansalaisille. Eläinten tunnustaminen tunteviksi olennoiksi ja eläinten hyvinvointi sisältyvät EU:n perussopimukseen ja on näin vahva arvo eurooppalaisissa yhteiskunnissa. Asennetutkimukset kertovat, että kansalaiset ovat huolissaan eläinten hyvinvoinnista ja toivovat hyvinvointiin parannuksia.

Eläinten hyvinvointi on erottamaton osa kestävästä ruoantuotantoa. Se edistää eläinten terveyttä, on pandemioiden torjunnan kulmakivi, vähentää antibioottien käyttötarvetta ja siten mikrobilääkeresistenssin kasvua. Eläinten hyvinvointi nivoutuu ihmisen terveysturvallisuuteen, eikä sitä ole enää varaa sivuuttaa. Eläinten hyvinvointi nähdään keskeisenä osana tuotteen laatua, sen parantaminen vastaa kuluttajien vaateisiin ja tuo hyötyjä tuottajille ja elintarvikeketjulle. Vastuullisuus on kotimaisen eläintuotannon kilpailuvaltti, johon eläinten hyvinvointi olennaisesti sisältyy. Eläinsuojeluasiamies edistää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa erilaisten eläinten hyvinvointiin liittyvien kannusteiden kehittämistä ja hyvinvoinnin esteiden poistamista, ja siten tehtävän vaikuttavuus konkretisoituu myös tilatasolla.

Eläinsuojeluasiamiehen virkaan liittyvien tehtävien hoitaminen edellyttää pitkäjännitteisyyttä ja siihen liittyvä verkostoituminen vie aikaa. Uuden eläinten hyvinvointilain voimaan astumista seuraavien asetusmuutosten laatimisessa ja kommentoinnissa tarvitaan myös eläinsuojeluasiamiehen hankkimaa tieteellistä tutkimustietoa.

Eläintautien torjuntaa edistävä tiedotus, koulutus ja varautuminen sekä rekisterien kehittäminen (300 000 €)

Eläintautien torjuntaa tehostavaa tiedotusta, koulutusta ja varautumista on edistetty pääosin suunnitelman mukaisesti. Afrikkalaisen sikaruton torjuntaa tukevaa viestintää on jatkettu ja näkyvyyttä ylläpidetty muun muassa videokampanjan ja ostetun mainostilan avulla, sekä laatimalla metsästäjille suunnattua ohjeistusta. Suomi on toistaiseksi säilynyt vapaana afrikkalaisesta sikarutosta. Eläintautivalmiutta on tehostettu erityisesti tarkentamalla ja vakiinnuttamalla toimintatapoja koskevia ohjeita vuosien 2021 ja 2022 eläintautitapahtumista saatujen oppien avulla. Eläintautien saneerausosaamista virastossa on ylläpidetty ja vahvistettu edelleen. Salmonellan tartuntalähteiden selvitystyötä on jatkettu. Turkiseläinten koronaseuranta on ylläpidetty ja uudistettu. Työtä eläintautien torjunnassa oleellisten eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterien sekä eläinrekistereiden tietosisällön oikeellisuuden ja ajantasaisuuden varmistamiseksi on jatkettu myös vuonna 2023. Koirarekisterissä on otettu käyttöön yksityishenkilöiden ilmoitusten vastaanotto.

Elintarvikeviennin edistäminen (1 000 000 €)

Uusien vientimarkkinoiden avaaminen ja markkinoillepääsyn edistäminen

Viennin kasvua haettiin edistämällä elinkeinon priorisoimien uusien vientimarkkinoiden avautumista elintarvikeketjun tuotteille. Tammikuussa 2023 Etelä-Afrikka myönsi vientiluvan suomalaisille kuumennetuille sianlihatuotteille, kun Suomi ja Etelä-Afrikka sopivat viennissä käytettävästä eläinterveystodistuksesta. Lisäksi Thaimaa myönsi vientiluvan eläville sioille toukokuussa.

Ruokavirasto koordinoi alkuvuonna kolmansien maiden viranomaisten suorittamia auditointeja Suomessa. Tammikuussa Suomessa vieraili auditointiryhmä Thaimaasta liittyen karjunsperman ja siitossikojen markkinoillepääsyyn. Auditoinnin jälkeen aloitettiin todistusneuvottelut, jotka siitossikojen osalta saatiin päätökseen keväällä ja karjunsperman osalta jatkuvat edelleen. Lisäksi Ruokavirasto osallistui Thaimaan viranomaisen suorittamalle sivutuoteviennin auditoinnille toukokuussa. Auditointiin sisältyi siipikarja- ja sikaperäistä prosessoitua valkuaista (PAP) tuottavien laitosten ylläpitoauditointi sekä uuden höyhenjauholaituksen vientihyväksyntäauditointi. Auditoinnin tiimoilta höyhenjauhon vientiin soveltuvaksi päivitetty siipikarja-PAP-eläinterveystodistus odottaa Thaimaan viranomaisen hyväksyntää.

Todistusneuvotteluja käytiin myös muun muassa Vietnamin viranomaisen kanssa liittyen siipikarjanlihan, sianlihan ja siitossikojen markkinoillepääsyyn Vietnamiin. Vietnam suoritti Suomessa auditoinnin näiden tuotteiden osalta syksyllä 2022. Ruokavirasto vastasi alkuvuonna kohdemaiden edellyttämiin vientiehtokyselyihin elintarvikeketjun tuotteiden markkinoillepääsyn edistämiseksi ja viennin mahdollistamiseksi. Selvityksiä laadittiin Suomen viranomaisvalvonnasta, eläintautitilanteesta ja elintarviketurvallisuudesta.

Thaimaan viranomaisen arvioitavaksi toimitettiin tammikuussa siitossikojen ja karjunsperman markkinoillepääsyäuditointiin liittyvä ennakkoselvitys. Kiinaan toimitettiin kesäkuussa maltaiden markkinoillepääsyyn liittyvä lisäselvitys. Lisäksi alkuvuodesta laadittiin Saudi-Arabiaan useiden tuotteiden (mm. hunajan, maitotuotteiden ja kalan) markkinoillepääsyyn ja viennin ylläpitoon liittyvä selvitys, joka toimitettiin Saudi-Arabian viranomaiselle heinäkuussa. Työn alla oli myös laajoja eläintautiselvityksiä; korkeapatogeeniseen lintuinfluenssaan liittyvä selvitys Kiinaan siipikarjanlihan markkinoillepääsyn edistämiseksi ja klassiseen sikaruttoon liittyvä selvitys Taiwanin viennin turvaamiseksi.

Kiinan ja Euraasian talousliiton vientivalvontajärjestelmien ylläpito ja kehittäminen

Kiina

Maitotuotteiden ja sianlihan viennin jatkuminen Kiinaan edellyttää viranomaisilta jatkuvaa työtä, kuten auditointeja, raportointia ja vientivaatimusten seuraamista. Viraston vientijaosto teki suunnitelmansa mukaisia auditointeja alkuvuonna Kiinan-vientiin hyväksytyissä maitoalan laitoksissa sekä varastolaitoksissa.

Kiina vaihtoi COVID-19 taudin luokittelua Kiinassa 8.1.2023 alhaisempaan tautiluokkaan, minkä seurauksena suurimmasta osasta taudin vuoksi tehtävistä erityismenettelyistä voitiin luopua, eikä pandemia enää mainittavasti aiheuttanut lisähaasteita viennissä alkuvuonna. Kiinan elintarviketuontia koskevat säädökset 248 ja 249 astuivat voimaan 1.1.2022. Säädökset edellyttävät mm. Kiinan markkinoille elintarvikkeita valmistavilta yrityksiltä rekisteröitymistä Kiinan CIFER-järjestelmään. Lisäksi Suomen viranomaista edellytetään vakuuttamaan, että Kiinan määrittelemiin 18 korkean riskin tuotekategorioidiin kuuluvia tuotteita käsittelevät yritykset täyttävät Kiinan vaatimukset.

Alkuvuoden aikana Ruokavirasto on neuvonut ja kouluttanut yrityksiä Kiinan CIFER-järjestelmän peruskäytöstä sekä järjestelmässä tehtävien elintarvikelaitosten rekisteröinnin jatkohakemusten sekä 30.6. mennessä tehtävien rekisteröinnin muutoshakemusten tekemisessä. Ruokavirasto on käsitellyt elintarvikelaitosten hakemuksia CIFER-järjestelmässä mm. tarkastamalla yritysten dokumentteja ja lataamalla niitä järjestelmään, antamalla vakuutuksia elintarvikelaitosten vientivaatimusten täyttymisestä sekä hyväksymällä hakemuksia ja lähettämällä niitä edelleen Kiinan viranomaisille hyväksyttäväksi. Kiinan antamat ohjeet CIFER-järjestelmän käytöstä olivat edelleen puutteellisia ja epäselvyyksiä jouduttiin selvittämään Kiinasta. Epäselvä tilanne on aiheuttanut edelleen runsaasti työtä sekä Ruokavirastolle että yrityksille. Ruokavirasto on mm. seurannut ja selvittänyt säädösten täytäntöönpanoa, selvittänyt CIFER-järjestelmän puutteita ja virheitä, neuvonut ja kouluttanut yrityksiä CIFER-järjestelmän käytössä ja päivittänyt tietoa Ruokavirasto.fi-sivuille.

Kiinan viranomaisen *State Administration for Market Regulation (SAMR)* edellyttää laitoksiin tehtäviä SAMR:n auditointeja osana äidinmaidonkorvikkeiden myyntihyväksyntää Kiinan markkinoille. SAMR:n resurssit auditointien suorittamiseen ovat rajalliset ja auditointeja saattaa joutua odottamaan hyvinkin pitkään. Siksi Ruokavirasto on ollut asiassa aloitteellinen ja ehdottanut, että Ruokavirasto voisi tehdä näitä auditointeja SAMR:n puolesta. SAMR ei ole kuitenkaan ollut halukas edistämään asiaa, vaan on ilmoittanut, ettei solmi Suomen kanssa yhteistyöpöytäkirjaa asiasta, eikä tule auditoinnille Suomeen. Tämä on toistaiseksi pysäyttänyt suomalaisen äidinmaidonkorvikkeen viennin Kiinaan. Ruokavirastossa pyritään edelleen edistämään asiaa.

Euraasian talousliitto

Ruokavirasto on jatkanut kevennettyä Euraasian talousliiton vientivalvontajärjestelmää alkuvuonna. Paikallisen valvonnan vientivalvontaa ja Ruokaviraston vientiauditointeja on suoritettu niissä laitoksissa, joilla on vuosittaista vientiä Armeniaan, Kirgisiaan, Kazakstaniin, Valko-Venäjälle tai Venäjälle sekä Venäjän eläinlääkintä- ja kasvinterveyslaitoksen vientihyväksyntä. Ennakoilmoitusmenettely on ollut aktiivisessa käytössä Valko-Venäjälle ja Venäjälle Venäjän läpi kulkevien tuotekuljetusten osalta.

Sähköisen eCert-vientitodistusjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

eCert-järjestelmän toimivuutta on tehostettu ja kehitetty asiakaspalautteiden perusteella. Järjestelmään on luotu uusia viennin eläinterveystodistuksia toimijoiden käyttöön ja järjestelmässä on 27 kpl käytössä olevia todistusmalleja eri kohdemaihin.

Ruokaviraston ylläpitämän lakisääteisen viejärekisterin siirto eCert-järjestelmään saatiin onnistuneesti valmiiksi suunnitellussa aikataulussa 1.4.2023. Uudistuksen myötä Y-tunnukselliset toimijat voivat tehdä uusia ilmoituksia viejärekisteriin sekä tarkastella ja muokata tietojaan suoraan eCert-järjestelmässä, johon kirjaututaan Suomi.fi-tunnistautumisen kautta. Myös valvojat ja Ruokavirasto näkevät ilmoitetut viejärekisteritiedot eCert-järjestelmässä ajantasaisesti. Uudistuksella parannettiin tietoturvaa, sillä eCert-järjestelmään kirjautuminen vaatii kaikilta käyttäjiltä vahvan tunnistautumisen. Ruokaviraston näkökulmasta viejärekisteritietojen hallinnointi ja seuranta helpottui. Lisäksi rekisteritietojen poisto lakisääteisen säilytysajan päätyttyä automatisoitiin eCert-järjestelmään. Yksityishenkilöt, jotka vievät esimerkiksi lemmikkieläimiä kaupallisessa tarkoituksessa, ilmoittautuvat viejärekisteriin sähköisellä lomakkeella ja Ruokavirasto vie tiedot eCert-järjestelmään.

eCert-järjestelmän käyttöohjetta päivitettiin viejärekisterin osalta ja viejärekisteriin ilmoittautumisesta tehtiin koulutusvideo.

Harmaan talouden torjunta

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmassa 2020–2023 määritellyn perusteella Tullin ja Ruokaviraston yhteisen hankkeen (osahanke 4.1.f) ensisijaisena tarkoituksena on ollut elintarvikepetosten tunnistaminen, torjunta ja paljastaminen maan rajat ylittävässä tavaraliikenteessä. Hankkeen tarkoituksena on ollut tiivistää ja kehittää Ruokaviraston ja Tullin yhteistyötä elintarvikepetosten torjunnassa sekä lisätä eri viranomaisten tietoisuutta Tullin, Ruokaviraston ja kuntien valvontaviranomaisten roolista elintarvikepetosten torjunta- ja paljastamistehtävissä maan rajat ylittävän tavaraliikenteen valvonnan osalta. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää Ruokaviraston, Tullin ja paikallisten valvontaviranomaisten yhteistyötä elintarvikepetosten torjunnassa ja paljastamisessa yhdistämällä eri organisaatioiden osaaminen ja luoda tarvittavat yhteistyömallit. Tavoitteena on ollut elintarvikevalvonnan vaikuttavuuden kehittäminen maahantuotuihin lainvastaisiin elintarvikkeisiin liittyen.

Hankkeen aikana kuvattiin elintarvikepetosten paljastamiseen ja selvittämiseen liittyvät prosessit kummassakin viranomaisessa ja selvitettiin niihin liittyvät yhteistyön ja koordinoinnin tehostamis- ja kehittämistarpeet ja laadittiin tarvittavat yhteistyömallit elintarvikepetosten torjunnan tehostamiseksi Ruokaviraston ja Tullin välillä huomioiden myös koulutustarve eri viranomaisten osalta. Hankkeen aikana toteutettiin viranomaiskoulutusohjelmat elintarvikepetoksien tunnistamiseen, valvontaan ja torjuntaan kummassakin viranomaisessa. Osa koulutuksista toteutettiin yhteistyössä hankkeen 4.1.g kanssa. Aloitettiin kansainvälisen yhteistyön osalta suunnittelutoimet elintarvikepetosten torjumiseksi sekä paljastamiseksi.

Yhteistyön ja koordinoinnin tehostamis- ja kehittämistarpeiden selvittämiseksi tehtiin Tullin, Ruokaviraston ja kuntien elintarvikevalvonnan kanssa yhteinen tehovalvontapilotti, joka kohdistettiin mausteiden, tuoreiden marjojen ja lihatuotteiden maahantuontiin. Pilotiin osallistui eri toimintayksiköitä Tullista, Ruokavirastosta ja kuntien elintarvikevalvonnasta. Pilotin tarkoituksena oli selvittää, miten eri viranomaisten valvonta, rikostorjunta sekä yhteistyö sujuvat sekä testata, miten jo olemassa olevat ohjeet ja prosessit toimivat.

Tehovalvontapilotista sekä sen tuloksista tiedotettiin sekä Tullin että Ruokaviraston yhteistiedotteilla. Lisäksi pilotista on julkaistu artikkeleita Harmaan talouden torjunnan verkkosivuilla, alan julkaisuissa sekä tiedotettu Tullin ja Ruokaviraston sisäisen viestinnän kautta. Yhteistyöhankkeesta on myös julkaistu

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

artikkeli *World Customs Organizations* kausijulkaisussa. Lisäksi hankkeesta ja sen tuloksista on kerrottu useissa koulutus- ja seminaaritapahtumissa hankkeen aikana. Suomen Tullin ja Ruokaviraston yhteistyön kehittämishanke esiteltiin kansainvälisellä tasolla Euroopan Unionin Tullikemistien seminaarissa Saksassa kesällä.

Hankkeen aikana onnistuttiin yhdistämään tuloksellisesti eri viranomaisten osaaminen ja tuottamaan uutta tietoa elintarvikkeisiin liittyvän rikollisuuden ehkäisemisestä ja paljastamisesta maan rajat ylittävässä liikenteessä. Hankkeen sekä tehovalvontapilotin tulosten perusteella organisaatioiden erityisosaaminen sekä nopea tiedonvaihto eri viranomaisten välillä lisäävät merkittävästi vaikuttavuutta elintarvikepetosten torjunnassa. Edellä mainitun perusteella yhteistyötä tulisi ylläpitää ja kehittää edelleen operatiivisella tasolla Tullin, Ruokaviraston, kuntien elintarvikevalvonnan ja muiden viranomaisten välillä. Hanke myös osoitti, että on ajoittain tärkeää tarkastella olemassa olevien prosessien ja ohjeiden toimivuutta viranomaisten rajapinnassa. Tehostamalla yhteistyötä edelleen eri viranomaisten välillä voidaan tulevaisuudessa saavuttaa vielä parempia tuloksia elintarvikeketjun rikollisuuden paljastamisessa.

Tulevaisuudessa Tullin ja Ruokaviraston yhteistyötä tulisi myös kehittää kansainvälisellä sektorilla maan rajat ylittävän tavaraliikenteen valvonnan osalta yhdessä Euroopan Unionin muiden jäsenmaiden kanssa. Kansainvälinen tulliyhteistyö kuuluu Tullin perustehtäviin Euroopan Unionin jäsenmaiden ja muiden kansainvälisten viranomaistahojen kanssa. Ruokaviraston tehtäviin kuuluu myös kansainvälinen yhteistyö eri maiden elintarviketurvallisuusviranomaisten kanssa. Tullin ja Ruokaviraston tulisi jatkossa kehittää yhteistyötään myös tällä sektorilla, sekä verkossa tapahtuvan kansainvälisen elintarvikkeiden myynnin valvontaan liittyen.

Hankkeen loppuraportti <https://www.vero.fi/globalassets/harmaa-talous-ja-talousrikollisuus/torjunta/kuvat-videt-ja-tiedostot/loppuraportti-viranomaisyhteisty%C3%B6hanke-4.1.f.pdf>

Jatkohanke

Hankkeen tulosten perusteella Ruokavirasto jatkaa tulliyhteistyön kehittämistä vuoden loppuun asti. Jatkohankkeen (osahanke 4.1.o) tavoitteena on toimeenpanna ja kehittää edelleen Tullin, Ruokaviraston, aluehallintovirastojen ja kunnallisten elintarvikevalvontayksiköiden yhteistyömalleja koko Suomen alueella ja löytää ratkaisuja hankkeen aikana tunnistettuihin kehittämiskohteisiin. Yksittäisten rikosepäilytapauksen käsittely yhdessä Tullin ja paikallisten elintarvikeviranomaisten kanssa jatkuu sekä elintarvikevalvontaviranomaisille suunnataan koulutusta aiheeseen liittyen syksyllä. Yhteistyöhön liittyvä ohjeistus, mm. vihjetietojen toimittaminen ja virka-apupyynnöiden laatiminen, viranomaisille saatetaan loppuun vuoden 2023 aikana. Lisäksi jatkohankkeessa keskitytään laittomaan rajat ylittävään lemmikkikauppaan.

Hankkeen tarkoituksena on kuvata laittoman lemmikkieläinkaupan (koskien laitonta eläinten maahantuontia/siirtoa) paljastamiseen ja selvittämiseen liittyvät prosessit eri viranomaistahojen välillä. Projektin tavoitteena on niin ikään ollut selvittää viranomaisyhteistyön ja koordinoinnin tehostamis- ja kehittämistarpeet. Hanke alkoi huhtikuun 2023 alussa ja sen on määrä päättyä vuoden 2023 lopussa.

Laittoman lemmikkikaupan osalta on tehty kartoitusta eri viranomaisten tarpeista rikollisuuden paljastamiseksi. Laiton lemmikkikauppa on laaja yhteiskunnallinen ongelma, joka aiheuttaa suuren eläintautiriskin lisäksi eläinten kärsimystä sekä kuluja yhteiskunnalle. Tietoisuuden lisääminen rikosten selvitysketjussa laitonta lemmikkikauppaa valvovien viranomaisten keskuudessa olisi ensiarvoisen tärkeää.

Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti vuodelta 2023

Tulli on avainasemassa laittoman lemmikkikaupan paljastamisessa rajalla. Tullin kanssa yhteistyötä on tiivistetty ja vihjetietoja tullin analyysiyksikölle on toimitettu viikoittain. Hankkeen aikana lemmikkieläinten myyntialustat on otettu tarkempaan tarkkailuun ja sen perusteella on todettu, että tarkemmat raamit lemmikkieläinten myyntiin internetalustoilla olisi hyvä olla olemassa laittoman lemmikkikaupan rajoittamiseksi. Tekoäly tulee olemaan internetalustojen tarkastelussa tärkeässä roolissa. Erilaisia tietojärjestelmiä (esim. TRACES ja koirarekisteri, kun se on vakiintunut käyttöön) voidaan käyttää tiedonhaussa ja ne toimivat erinomaisena alkusysäyksenä eri toimijoiden esiin nostamisessa ja jatkotutkinnan tukena.

Poliisin ja aluehallintovirastojen kanssa tullaan käymään tarkempaa keskustelua siitä, minkälaisia työkaluja ja yhteistyötä he tarvitsevat. Tullin ja poliisin rikostutkintaan on tärkeää saada tapauksia tutkittavaksi, jotta järjestelmällisesti toimivat rikolliset toimijat tunnistettaisiin paremmin ja tapaukset saataisiin rikosprosessiin. Syyttäjien tietoisuutta laittomaan lemmikkieläinkauppaan liittyvästä ilmiöstä tulisi lisätä.

Euroopan komissio on järjestänyt jäsenvaltioille koulutusta laittoman lemmikkikaupan paljastamiseen vuodesta 2020. Petosepäilyistä/havaituista tapauksista on mahdollista raportoida komission iRASFF-järjestelmään. iRASFF-järjestelmä on otettu hankkeen aikana käyttöön myös lemmikkipuolelle ja käyttöoikeudet järjestelmään hankittiin myös Tullille. Maiden rajat ylittävä laiton lemmikkikauppa olisi hyvä yhdistää Ruokavirastossa muihin rikostorjunnan osa-alueisiin.

Liite 3. Ruokaviraston taloutta koskevat taulukot

Ruokaviraston maksullista ja yhteisrahoitteista toimintaa koskevat tunnusluvut, rahoituslaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tietohallintoa ja muita perusrakenteita koskevat tunnusluvut.

*Ruokaviraston maksullista-, yhteisrahoitteista- ja yhteistoimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut 2023
(1 000 €)*

Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 06/2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Maksullinen toiminta								
- Julkisoikeudelliset tuotot yhteensä	20 045	20 114	20 666	8 370	19 866	19 866	19 866	19 866
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	23 543	24 558	20 666	12 224	19 867	19 868	19 869	19 870
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-3 498	-4 444	-	-3 854	-	-	-	-
- Kustannusvastaavuus, %	85	82	100	68	100	100	100	100
- Liiketaloudelliset tuotot yhteensä	2 825	3 187	3 730	777	3 730	3 730	3 730	3 730
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	3 542	5 461	4 730	1 173	4 730	4 730	4 730	4 730
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-717	-2 274	-1 000	-396	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kustannusvastaavuus, %	80	58	79	66	79	79	79	79
Hintatuki	1 000	1 000	800	400	800	800	800	800
- Kustannusvastaavuus, %	108	77	96	100	96	96	96	96
Yhteisrahoitteinen toiminta								
- Tuotot yhteensä, josta	856	780	950	129	950	950	950	950
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	657	459	600	125	600	600	600	600
- EU:lta saatava rahoitus	104	184	200	4	200	200	200	200
- muu valtiontalouden ulkop. rahoitus	95	137	150	0	150	150	150	150
- Kokonaiskustannukset	2 156	1 532	2 300	292	2 300	2 300	2 300	2 300
- Tuotot - kustannukset (=oma rahoitus)	-1 299	-753	-1 350	-163	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
- Kustannusvastaavuus, %	60	51	59	44	59	59	59	59
Yhteistoiminta¹⁵								
- Tuotot yhteensä	2 069	2 573	2 084	899	2 084	2 084	2 084	2 084
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	3 252	2 794	2 084	1 419	2 084	2 084	2 084	2 084
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-1 183	-221	-	-520	-	-	-	-
- Kustannusvastaavuus, %	64	92	100	63	100	100	100	100

¹⁵ Yhteistoiminnassa ei ole huomioitu ulkoisten IT-palveluiden läpilaskituksen osuutta.

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

Ruokaviraston rahoituslaskelma 2023 (1 000 €)

Rahoituslähde (1000 euroa)	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 2023	Toteuma 6/2023	Arvio 2024	Arvio 2025 ¹⁶	Arvio 2026 ¹⁰	Arvio 2027 ¹⁰
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	109 596	123 498	122 330	61 969	113 807	95 452	95 452	95 452
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	109 566	120 666	122 330	61 969	113 807	95 452	95 452	95 452
- Nettomääräraha / nettokäyttö	81 383	90 954	91 078	50 756	81 750	66 950	66 950	66 950
- Yhteisrahoitus valtion talousarvion sisäältä (LKP 3978)	778	458	600	120	600	600	600	600
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	286	184	200	4	200	200	200	200
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP:t 3970 ja 3979)	209	136	150		150	150	150	150
- Maksullinen toiminta (LKKP 30 -alk.)	22 790	23 196	24 140	9 403	23 596	23 596	23 596	23 596
- Muut tulot (mm. muut 3 -alk. sekä 50, 60- ja 80 -alk. LKP:t)	4 120	5 738	6 162	1 686	7 511	3 956	3 956	3 956
- Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)	30	2 832						
Toimintamenomomentin rahoitus								
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	81 383	90 954	91 078		81 750	66 950	66 950	66 950
TP/Budjetoitu/TAE	86 204	85 007	80 983		81 750	66 950	66 950	66 950
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	15 121	19 942	13 995		3 900	3 900	0	0
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (arvio)	19 942	13 995	3 900		3 900	0	0	0
, josta sitomatonta	10 242	5 000	0		0			
, josta sidottua	9 700	8 995	3 900		3 900			

¹⁶ Tiedossa olevan rahoituksen mahdollistama taso.

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

Ruokaviraston tuotto- ja kululaskelma 2023 (1 000 €; Sisältää vain toimintamenomomentin.)

		Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 2023	Toteuma 6/2023	Arvio 2024	Arvio 2025 ¹⁷	Arvio 2026 ¹¹	Arvio 2027 ¹¹
TOIMINNAN TUOTOT									
Maksullisen toiminnan tuotot		22 790	23 196	24 140	9 403	23 596	23 596	23 596	23 596
Vuokrat ja käyttökorvaukset		10	23	50	18	50	50	50	50
Muut toiminnan tuotot		3 488	6 493	7 162	1 792	8 411	4 856	4 856	4 856
TOIMINNAN KULUT									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat									
	-Ostot tilikauden aikana	3 080	3 226	3 500	1 558	3 500	3 500	3 500	3 500
	-Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)								
Henkilöstökulut		60 659	68 928	72 600	37 135	69 019	57 568	57 568	57 568
Vuokrat		6 757	7 118	7 300	3 860	7 700	7 700	7 700	7 700
Palvelujen ostot		26 149	29 044	26 130	17 622	29 588	25 034	25 034	25 034
Muut kulut		1 610	12 294	12 750	1 743	3 950	1 600	1 600	1 600
Valmistus omaan käyttöön (-)									
Poistot									
Sisäiset kulut									
JÄÄMÄ I		-72 900	-90 898	-90 928	-50 705	-81 700	-66 900	-66 900	-66 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT									
		-59							
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT									
		-2							
JÄÄMÄ II		-72 839	-90 898	-90 928	-50 705	-81 700	-66 900	-66 900	-66 900
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT									
Siirtotalouden tuotot									
Siirtotalouden kulut			56	50	51	50	50	50	50

¹⁷ Tiedossa olevan rahoituksen mahdollistama taso.

**Maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston välisen tulossopimuksen (2023-2027) väliraportti
vuodelta 2023**

Ruokaviraston tietohallinto ja muut perusrakenteet 2023 (1 000 €)

	Toteuma 2022	Toteuma 06/2023	Tavoite 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Tietotekniikan käyttökulut (LKP mm. 4204, 4304, 4322x, 4323x, 4325x, 4327x)	13 484	8 172	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Tietotekniikkainvestoinnit (LKP 1120, 1140, 11490 tietovarastot, 1255)	11 503	6 504	15 000	5 000	-	-	-
Investointitarpeet toimitiloihin		-		150	150	-	-
Muut merkittävät investoinnit (LKP 11xx, ei 1120, 1140)	136	98	650	650	650	650	650

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7